بسم الله الرحمن الرحيم

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރިޔާސަތު

މާލެ،

ދިވެހިރާއްޖެ.

یومیّة نمبر 11/79

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ 1979 ވަނަ އަހަރުގެ

2 ވަނަ ދައުރުގެ 2 ވަނަ ޖަލްސާ

(20 އޮގަސްޓް 1979 ގެ ހޯމަދުވަހު 9.00 ގައި މަޖިލީހުގެ ތަޅުމުގައި)

1- މި ޖަލްސާގައި މަޖިލީހުގެ ރައީސް އަލްފާޟިލް الشيخ احمد شاطر ރިޔާސަތު ކުރެއްވި. ޖަލްސާގެ ފެށުމުގައި ވިދާޅުވި މަޢުލޫމާތު ... ޙާޟިރުވެ ތިއްބެވީ 36 މެންބަރުންނެވެ.

2- އޮގަސްޓު މަހުގެ ... 1979 ވަނަ އަހަރުގެ 2 ވަނަ ދައުރުގެ ... ޖަލްސާ އަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އަރިހުން ... ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ... ގާނޫނު" އަށް އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ބިލު (... އިޞްލާޙު ...) ...

...

... އިޞްލާޙު ...

... މަޖިލީހަށް ... ސެކްރެޓަރީ އެވެ.

ޤާނޫނު ނަންބަރު 3/73 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް މެންބަރުން ހޮވުމުގެ ޤާނޫނު) އަށް އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ބިލު، އިޞްލާޙު ގެނައުމަށް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިންތިޚާބު ކޮމިޓީގެ ތަޞްދީޤާއި ހުށަހެޅުން:

ޤާނޫނު ނަންބަރު 3/73 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް މެންބަރުން ހޮވުމުގެ ޤާނޫނު) އަށް އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ބިލު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގައި ... ޤާނޫނު ނަންބަރު 3/73 އަށް ...

އަދި، މި ޤާނޫނުގެ ... ބަޔާން ... މާއްދާ ... ޤަވާޢިދު އާއި ޤާނޫނު، ...

... ޤާނޫނު ނަންބަރު 3/73 ... ޤަވާޢިދު ... ލިޙާޡު ...

9 އޮގަސްޓް 1979 މ.

1- ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް މެންބަރުން ހޮވުމުގެ ޤާނޫނު ... ބިލު:

1- ދިވެހިރާއްޖޭގެ ... ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ...

قواعد އާއި ގުޅުންހުރި ނުކުތާ.

2- ސަރުކާރުގެ ވެރިކަމުގެ ނިޒާމަށް، ގާނޫނުއަސާސީގެ ދަށުން ސަރުކާރުގެ ވެރިޔަކަށް ރައީސް ކުރުމުގައި ސަރުކާރުގެ ދުސްތޫރީ ނިޒާމާއި، ހުއްދަ، އަދި 68 ނަންބަރު ޤަރާރު (27 ޖޫން) އަށްވުރެ ހަމަޖެހުން، އަދި، ޤަޟިއްޔާ، ދައުލަތުގެ، ރައްޔިތުންގެ، ޖުމްހޫރީ ނިޒާމު އަސާސީ ގޮތުގެ ސަރުކާރު ޖުމްހޫރިއްޔާގެ އަސާސީ ގޮތުން ހަމަޖެހޭ قواعد އާއި ގުޅުންހުރި. މިގޮތުން ރައީސް ރައްޔިތުންގެ، ދައުލަތުގެ ރިޔާސީ ނިޒާމުގެ 68 ނަންބަރު ޤަރާރު (27 ޖޫން) ގާނޫނު ދެންނެވި ގާނޫނު (39 ޖޫން) އާއި ގުޅިގެން ގެނެވި ބަދަލުތައް ހުށަހެޅުމަށް ދައުލަތުގެ، ގާނޫނުއަސާސީ ބަލާއިރު ފާސްކުރެވުނެވެ.

3- ސަރުކާރުގެ ވެރިކަމުގެ ނިޒާމަށް، ގާނޫނުއަސާސީގެ ދަށުން ޖުމްހޫރިއްޔާގެ އަދި ދުސްތޫރު، އަސާސީ ގާނޫނާއި، ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ރައްޔިތުންގެ، ރައީސް ނިޒާމުގެ ދަށުން ރައްޔިތުން ކަމާއި، ޖުމްހޫރީ ނިޒާމު އަސާސީ ގޮތުން ހަމަޖެހޭ، އަދި، މިނިސްޓަރުން އާއި ދައުލަތުގެ، ޖުމްހޫރީ ނިޒާމު އަސާސީ ގޮތުގެ ސަރުކާރު ހަމަ ސަރުކާރުގެ قواعد އާއި އެއްގޮތަށް ގާނޫނީ عمل ކުރަން ފާސްކުރެވުނެވެ.

4- قانون نمبر 7/70 ، قانون نمبر 30/78 އާއި خلاف ނުވާގޮތަށް، ދައުލަތުގެ ގާނޫނު ރައީސް ކަމުގެ، އަސާސީ ގާނޫނު ގެނައުމަށް، ޖުމްހޫރީ ނިޒާމު އަސާސީ ގޮތުގެ ހަމަ އަސާސީ ގާނޫނުގެ قواعد ގެ ގޮތުން، އަދި ޖުމްހޫރީ ހަމަ ބަދަލުކުރެވުނެވެ.

މިމަޖިލީހުގެ ބައްދަލުވުމުގައި ވާހަކަ دائرة الفاضل احمد زاهر ވިދާޅުވިއެވެ. ގެއް ރައްޔިތުންނަށް ބަދަލުތަށް. އަދި މިވާހަކަ ބަޔާން ކުރެއްވި ޤަރާރު، ރިޔާސީ ނިޒާމު ސަރުކާރުގެ ވެރިކަމުގެ ނިޒާމަށް، ޤާނޫނުއަސާސީގެ ދަށުން ހުށަހަޅުއްވައި، އަދި ބަދަލު ގެނައުން ދައުލަތުގެ، ޖުމްހޫރީ ނިޒާމު އަސާސީ ގޮތުގެ ސަރުކާރު ހަމަ قواعد އާއި

ކަމުގައިވާނެއެވެ. މިހެން އޮތުމުން މި ޤާނޫނުގެ އަސާސީ މާއްދާ އެއްގޮތަށް، އެ ޒިންމާއެއް ފޯރުކޮށްދިނުން

ވާނީ، ސަރުކާރުގެ ކޮންމެ މިނިސްޓްރީއަކަށް ދިނުމަށް ކޮށްދޭ ޕްރެޒިޑެންޓުގެ އެންގުމުގެ މަތިން ކަމުގައި

ބުނެފައިވެއެވެ. އެއާއެކު މިގޮތުން މިޤާނޫނުގައި "އޭގެ ދަށުން ހިންގަންޖެހޭ ކަންކަމުގެ ޤަވާޢިދު އެކުލަވާ

ލަންވާނެއެވެ." މިހެންވީމާ މިފަދަ ކަމެއްގައި ސަރުކާރުގެ ކޮންމެ

މިނިސްޓްރީއަކުން، އަދި ކޮންމެ ޕްރެޒިޑެންޓުގެ އަމުރުގެ މަތިން މިގޮތަށް ކަންކަން ކުރަމުންދާއިރު

ދާއިރާ ތަކުގައި މި ކަންކަން ހިނގާނެ ގޮތް. އަދި މިކަން މި ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާ

ގައިވެސް ބަޔާން ކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި 4 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނެފައިވާ ޤާނޫނުގައި 7/70،

30/78 އާއި ޚިލާފު ނުވާގޮތުގެ މަތިން ކަމުގައި ވާއިރު ކަންކަން ކުރަން ޖެހޭނެއެވެ. އަދި

މިނިސްޓްރީ ތަކުން ކަންކަން ކުރަންޖެހޭ ގޮތް މިހެން ބުނެފައިވާއިރު، ކޮންމެ މިނިސްޓްރީއަކުން

ވެސް ސަރުކާރުގެ ކޮންމެ މިނިސްޓްރީއަކާއި، ކޮންމެ ޕްރެޒިޑެންޓުގެ އަމުރުގެ މަތިން

ހިނގާނެ ގޮތެވެ. މިގޮތަށް 4 ވަނަ މާއްދާގައި މިނިސްޓްރީއާއި އެކުލަވާލާ ކަންކަމުގެ

ޤަވާޢިދު އެކުލަވާލުމަށް އެކަށައަޅާ، އެކުލަވާލާ މާއްދާގައި މިނިސްޓްރީއާއި އެކުލަވާ

ލެވޭނެއެވެ. އެގޮތުން ވަޒީރުން ކަންކަން ހިނގާނެ ގޮތެވެ. ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާގައި އެއް

ގޮތަށް "މިނިސްޓްރީ އާއި އެކުލަވާލާ ކަންކަމުގެ ޤަވާޢިދު އެކުލަވާލަންވާނެއެވެ."

ވީމާ މާއްދާގައި އެންގެވި ގޮތަށް ހިނގާނެ ގޮތް. ވަޒީރުން ކަންކަން އެކުލަވާލުމަށް ހުރި

ދާއިރާގައި މިނިސްޓްރީ އާއި އެކުލަވާލާ ކަންކަމުގެ ޤަވާޢިދު އެކުލަވާލުން ސަރު

ކާރުގެ އެހެން މިނިސްޓްރީ އާއި ގުޅިގެން ހިންގާ އެއްގޮތަކަށް ހިނގަމުންދާ ގޮތްތަކުގެ،

ބަޔާން ކޮށްދިނުމަށް ދިމާވެއްޖެއެވެ. މިހެން މި ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާ އަށް ގެނައި އިޞްލާޙު އެއްގޮތަށް

އޮތުމުގެ ނިޔަލަށް ވެއެވެ. އަދި "ޕްރެޒިޑެންޓުގެ އިރުޝާދުގެ މަތިން ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެ މަތިން

ފޮނުވާ ގޮތުން. އެކަމަށް ބަލައިގެން ދެއްވާ އިރުޝާދު؛ އަދި އެކަމާ ގުޅިގެން ވަޒީރުން، ސަރު

ކާރުގެ މިނިސްޓްރީ ތަކުގެ އެކުލަވާލާ ކަންކަމުގެ ޤަވާޢިދު އެކުލަވާލުން އެ މިނިސްޓްރީ

ތަކުންނެވެ."

ސ. އަލްއުސްތާޛު ޢަލްފާޟިލް ޙުސްނީ މުޙައްމަދު ވިދާޅުވިއެވެ. އަޅުގަނޑު ވެސް އަލްއުސްތާޛު ޢަލްފާޟިލް
އަޙްމަދު ޒާހިރު ހުށަހެޅުއްވި އިޞްލާޙަށް ތާއީދު ކުރަމެވެ.

ސ. އަލްއުސްތާޛު ޢަލްފާޟިލް ޙުސައިން ޢަފީފުއްދީން ވިދާޅުވިއެވެ. އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުންވަނީ ޢުމުރު ހަމަވެގެން
ޢުމުރަށް ވުމުން "ސަރުކާރުގެ މުވައްޒަފުންނާއި ބެހޭ ގަވާއިދު" ގެ ދަށުން ޕެންޝަން ދިނުމުގެ އަޅުގަނޑު ހިތަށް
އަރާ ސުވާލެއް، ސަރުކާރުގެ ނޫން މުވައްޒަފުންނާއި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ކޮށްފައެވެ. އަޅުގަނޑަށް ހީވާ
ގޮތުން މިހާރު ހިނގަމުންދާ ސަރުކާރުގެ ވަޒީފާތަކުގެ މިގޮތަށް މި ޤާނޫނު އިން
ގޮތުން ސަރުކާރުގެ ނޫން މުވައްޒަފުންނާއި ގުޅޭ ގޮތުން ހުށަހެޅި މިވެއެވެ. އެހެންވީމާ
"ސަރުކާރުގެ ނަމުގައި މަސައްކަތްކުރާ، މުވައްޒަފުން ވަކިކުރާ ގޮތަށް ހުށަހެޅި މިއަދުގެ ބިލު
އެކުލެވޭ ގޮތަށް އަޅުގަނޑު ހިތަށް ވެސް ހީވެއެވެ. އަދި މިބިލުގައި ވޭތުވެ ގޮސްފައި
ސަރުކާރުން ގެނެސް އަޅުގަނޑު ބުނަމެވެ. އޭގެ 4 ވަނަ މާއްދާގައި ޤާނޫނު ނަމްބަރު 7/70
ޤާނޫނު ނަމްބަރު 30/78 އާ ޚިލާފް ނުވާގޮތަށް، މިބިލުގެ ފެށުމުގައި ވަނީ
ދޭން އެބަ ޖެހޭ ކަމެއް ނެތެވެ. ހަމަ އަޅުގަނޑު މި ބިލުގައި ޤާނޫނު
ނަމްބަރު 30/78 އާ ޚިލާފް ވާގޮތަށް، ދޭން އެބަ ޖެހޭ ކަމެއް ފެށިގެން
ވަނީ ކަމުގައި ގޮތަށް ހުށަހެޅިއެވެ. މިބިލު 3 ވަނަ މާއްދާގެ ބަޔާންކޮށްފައި، އެގޮތަށް ޤަވާޢިދު ވެސް
ހިންގަން ލިބޭ ވަނީ ދައުލަތުގެ ދަށުން ދައުލަތް އާއި ސަރުކާރަށް ...
ނަމަވެސް ދައުލަތަށް، އެހެން ދޭން ބާރު ... ޤާނޫނު ... ވެއެވެ.
މިހާ ... ތަކެއް އެކުލެވިގެން، އެއީ ޤާނޫނު ... ޤާނޫނު ޘާބިތު ވާގޮތަށް ކުރަމެވެ.

ރ. އަލްއުސްތާޛު ޢަލްފާޟިލް ޢަބްދުﷲ ޖަމީލް ވިދާޅުވިއެވެ. އަޅުގަނޑު ސ. އަލްއުސްތާޛު
ޢަލްފާޟިލް ޙުސައިން ޢަފީފުއްދީން ހުށަހެޅުއްވި އިޞްލާޙަށް ތާއީދު ކުރަމެވެ. އަދި އެގޮތުން އަޅުގަނޑު
ވެސް ... އިޞްލާޙެއް ހުށަހަޅަމެވެ. އޭގެ 2 ވަނަ މާއްދާގައި "ސަރުކާރުގެ ...
... " ... އޭގެ ޤާނޫނު ނަމްބަރު 5/70 ގެ ދަށުން ...
ޤާނޫނު ... ސަރުކާރުގެ ... ޤާނޫނު ... ޤާނޫނު ...

މިހިނދު "68 ސެކްޝަނު ދިހައެއް (27 ޢިޝްރީ)" ހިނގަމުންދާނެ، ބައްދަލުވުމުގެ ބަޔާނުގައި "ނަމަވެސް 27 ޢިޝްރީ"
އެއް ބަދަލުގެނައުމަށް، " ގެ ދިހައި (39 ޢިޝްރީ)" އަށްވަރަށްވުރެ " ދިހައި ނަމަވެސް 39 ޢިޝްރީ" އެއް
ބަދަލުކުރުމަށް އެންމެން ތާއީދުކުރައްވަނީއެވެ.

ވ. އަލްއުސްތާޛް الأستاذ عبدالله حميد ވިދާޅުވިއެވެ. އަދިވެސް މި ބިލުގައި މި ހުށަ-
ހެޅުއްވި އިޞްލާޙު ތަކަށް ތާއީދުކުރަމެވެ. އެހެންވީމާ ދިވެހިރާއްޖޭ އާއި އެކުވެރި ދައުލަތް ތަކާއި
ދިވެހިރާއްޖޭ އާއި ދެމެދުގައި ހުރި ގުޅުން ދިވެހިރާއްޖޭ އާއި ހުރި ގުޅުން
ދެމެހެއްޓުމަށް ކުރެވިދާނެ މަސައްކަތް ހުރިހާ ކަމެއް ކުރުމެވެ. އެހެންކަމުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ
އިން ދުނިޔޭގެ އެހެން ޤައުމުތަކާ ގުޅުންހުރި ކަންކަމުގައި ހުރިހާ ބަޔަކު ބަރުދަށް
އަޅާނުލާ އެކަށީގެންވާ مسألة ނިންމުމަށް ދުނިޔޭގެ އެހެން ޤައުމުތަކާއި. މިހާ
إصلاح އާއި ގުޅޭ ހުރިހާ ކަމަކީ ދިވެހި أصول އާއި ބަދަލުކުރެވިގެން ނުވާނެއެވެ.
މިހާ އަދިވެސް ކުރިއަށް ބޭނުން إصلاح ގެންނަވައި ދުނިޔޭގެ ހާލަތަށް ހުށަހަޅާލީމެވެ.

ސ. އަލްފާޟިލް الفاضل حسين ޢަލީ ޙުސައިން ވިދާޅުވިއެވެ. ދިވެހިރާއްޖޭ އާއި ދުނިޔޭން
ބޭރުގެ ހުރިހާ ޤައުމަކާ ދިވެހިރާއްޖޭ އާއި އެކުވެރިކަން ހުރި ޤައުމުތައް ބަދަލުކުރެވުނު
ކަންކަމުގައި، އަދި ދިވެހިރާއްޖެ އާއި ދުނިޔޭގެ އަނެއްބައި ޤައުމުތަކުގައި މިހާރު ސިޔާސީ
ކަންތައް ސަރުކާރުގެ ދަށުގައި ހިނގަމުންދާ. އަދި މިކަން ކުރުމަށް قانون ގެ ބަދަލު ގެނައުމަށް
އެދޭނަމެވެ. އެއީ ސަރުކާރުގެ ދަށުން ހުރިހާ ކަމެއް ނިންމުމަށް. އަދި،
ސަރުކާރު ގެންދާ ކަމަކަށް ހުށަހެޅުން ގެނައުމަށް ބޭނުންވެއެވެ. މިހާ އެހެން ތާއީދުކުރާ ކަމަށް އަދިވެސް
ހުށަހަޅަމެވެ.

ޝ. އަލްފާޟިލް الفاضل أحمد زاهر ވިދާޅުވިއެވެ. ދެންމެ ދެއްކެވި ވާހަކަތަކުގެ ތެރެއިން، އަދި-
ވެސް ހުށަހެޅި ތަޢުލީމާއި ބެހޭ ބާބު. އެހެންކަމުން ޤާނޫނު ޤާނޫނީ 4 ވަނަ مادّة ގެ
މާނަ ބަދަލުކުރުމަށް ފާސްކުރަމެވެ. އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެކުވެރި ދައުލަތްތަކާ ބެހޭ ބަދަލު
ގެނައުން ބަޔަކަށް އޮންނަ ނުރައްކާ ނަގާލުމަށް ބޭނުންވާ ގޮތަށް. މިހާ ހުށަހެޅުމަށް ފާސްކޮށްދީ.

ރ. ދުވަ- 1/50 އަރުވާލަން ކަނޑައަޅާ ދުވަހު، ދުވާލަކު -/2 ރ. ޖޫރިމަނާ ކުރުމަށް ޙުކުމް ކުރެވިފައިވާ ކުށްވެރިން
ފަދަ މީހުން ގޮވާލާފައި ރަށްރަށުގައި ހުރި ކަހަލަ ޖަމާޢަތްތަކުގެ އެހީ ލިބިގެން، ދަށުން ކުރިޔަށް ދިޔުމުގެ ފުރުޞަތު
ލިބޭގޮތަށް قواعد ގެ ދަށުން އެފަދަ މީހުން ރައްކާތެރިކުރުމަށް ހަމައެކަނި ޖަލަށް ލުމުގެ ބަދަލުގައި ކުރެވޭނެ
ކަންކަމާއި، اصلاح ގެ ގޮތުން ކުރެވޭ ކަންކަން ބަލައި އެކަމުގެ ފައިދާ ބެލުމަށް ބޭނުންވާ އިންތިޒާމުތަކެއް ހަމަޖެއްސުމަށް
ދަށުން ޤާނޫނު ހަދައި، އޭގެ ދަށުން މިފަދަ މީހުންނަށް ތަރުބިއްޔަތު ދިނުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަމުގެ ރިޕޯޓު
ކުރިއަށް ބެލުމަށް ފޮނުވުން. އެ ގޮތުން ކަނޑައެޅޭ ގޮތެއް ބަލައި، ސަރުކާރުގެ އިދާރާތަކުން އެކަމަށް ބޭނުންވާ
ފަރާތްތައް ހަމަޖެއްސުމަށް، އަދި قانون ގެ ދަށުން ޢަމަލު ކުރެވޭނެ ގޮތް ބަލައި ހުށަހެޅުމަށް ދިނުމަށް ނިންމާފައި
އެކަމުގެ ތަފުސީލު ދެނެގަތުމަށް ކުރިއަށް ނެރުމަށް މަޝްވަރާ ކުރެވުނު. ނަމަވެސް މިކަމަށް ބެހޭ ގޮތުން ބަލާ
ހުރިހާ ކަމެއްގެ حوال ކަނޑައެޅުމަށް ވަކި މަޢުލޫމާތު ބޭނުންވާ مسئولية ގެ ދަށުން ވަކި ކަމެއް ކުރެވޭނެ
ގޮތަކަށް ނިންމުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތުން ގެނެސް ހުށަހެޅުމަށް ނިންމުނު. މިގޮތަށް ދެނެގަނެވުނު ކަމެއް
ނެތް قانون ގެ ދަށުން ކަންތައް ކުރެވޭނެ ގޮތުގެ ޤާނޫނީ ގޮތުން ބެލުމަށް ނިންމި،
ހުށަހެޅުމަށް ކަނޑައެޅިއެވެ. މިކަމުގެ ތަފްސީލު ދެނެގަތުމަށް الأستاذ عبدالله حميد ގެ ކިބައިން ވަކި
ވަކި ގޮތަކަށް ދެނެގަނެވުނު ކަމެއް ފާހަގަ ކޮށްދިނުމަށް ވެސް އެދުނެވެ.

ހުރިހާ ކަމެއް ކުރެވުނީ މި ފަރާތުގެ ބަލަހައްޓަމުންނެވެ. ރަށްރަށުގެ ކަންތައް ކުރިއަށް ގެންދިއުމުގެ حوال ބަލައި ހަމަޖެއްސުމުގެ
ގޮތުން އޮތް ގޮތް ދެނެގަތުމަށް ރިޕޯޓު ކޮށްދިނުމަށް ނިންމުނެވެ. ދަށުން ބަޔާން ކުރެވިފައިވާ ގޮތަށް އެކަމަށް
އަމަލުކުރުމަށް ނިންމާފައިވާ حوال ވެސް ބަލައި ކަނޑައެޅުނެވެ. މިކަމުގެ ތަފްސީލު ދެނެގަތުމަށް ކުރިއަށް
ގެންދިޔުމަށް ނިންމި ކަންކަން ބަލައި ފަރާތްތަކުން ހުށަހެޅުމަށް ނިންމުނު. އެކަމުގެ ތަފްސީލު ބަލައި ފާސްކުރުމަށް
ކަނޑައެޅުމަށް އެދުނެވެ. މިކަމާ ބެހޭ ގޮތުން ދެނެގަތުމަށް اصلاح ގެ ގޮތުން ވަކިން ހުށަހެޅުމަށް އަދި-
ކުރުން ފާސްކުރެވުނެވެ.

مجلس ގެ رئيس ފަރާތުން الشيخ أحمد شاطر މިކަމުގައި ބައިވެރިވެ ވާހަކަ ދެއްކެވިއެވެ. ދެން
قانون نمبر ٧٣/٤ ބަލައި ފާސްކުރުމަށް ދަށުން ހުށަހެޅުނު ގޮތަށް ކަނޑައެޅުނެވެ. މިގޮތަށް
ފާސްކުރުމަށް نمبر ގެ ދަށުން ކަނޑައެޅިގެން ހުށަހެޅުނު ގޮތަށް ފާސްކުރެވުނެވެ.

رئيس الجمهوريّة ގެ ممبر الفاضل ابراهيم حلمي ދީދީ ވިދާޅުވިއެވެ. އަޅުގަނޑު އެއްބަސްވަނީ،
ދަންނަވާލަދޭށެވެ. މިހާރު 1 ވޮޓު ނަންބަރު ގައި މުއްދަތުތަކީ މިދިޔަ ސެޝަނުގައި އޮތް އެއްބަސްވުމާއި ހަމައަށް -
އަދި قواعد އެއްގޮތަށް ވާނީ ނުވެއެވެ. 4 ވޮޓު ނަންބަރު ގައި މުއްދަތުގައި "މިދިޔަ ސެޝަނުގައި އޮތް އެއްބަސްވުމާއި -
ދިން ކަމަށް ވާތީވެ قواعد އެއްގޮތަށް ވާނީ" މިހެންނެވެ.

ބ. އަޑިއަހާ ممبر الفاضل حسني محمّد ވިދާޅުވިއެވެ. އަޅުގަނޑު قانون نمبر ٣/٧٢
އަށް ތާއީދު ކުރަމެވެ.

ޅ. އަޑިއަހާ ممبر الفاضل عبدالله جميل ވިދާޅުވިއެވެ. އަޅުގަނޑު الفاضل حسني
محمّد އަށް تائيد ކުރަމެވެ.

މިހާރު مجلس ގެ رئيس قانون نمبر ٣/٧٣ އަށް ފާސްކުރުމަށް تائيد
ކުރައްވާ މެމްބަރުން ވޯޓު އަރުވާށޭ ވޯޓަށް އެއްފަސްކުރުމުން 36 ވޯޓު ލިބުނެވެ.
މިގޮތަށް ހާޒިރުވެތިބި 36 ممبرން ވޯޓުދީގެން مجلس ގެ اتّفاق ން، قانون نمبر ٣/٧٣
އަށް ތާއީދުކޮށް ފާސްވީކަމަށް مجلس ގެ رئيس ވިދާޅުވިއެވެ.

ކ. އަޑިއަހާ ممبر الأستاذ عبدالله حميد ވިދާޅުވިއެވެ. رئيس الجمهوريّة ގެ ممبر الفاضل
ابراهيم حلمي ދީދީ ހުށަހަޅުއްވި ޤާނޫނުގެ 4 ވޮޓު ނަންބަރު ގައި 4 ވަނަ ނަންބަރު ނުހިމެނޭގޮތަށް (ކޮމިޓީ
قواعد ހިމެނޭގޮތަށް) އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅައެވެ.

رئيس الجمهوريّة ގެ ممبر الفاضل علي أحمد ވިދާޅުވިއެވެ. ޤާނޫނުގައި ހުށަހެޅުއްވި
ގެ خيال އަޅުގަނޑު ވެސް ދެކެމެވެ. އަޅުގަނޑު މި ޤާނޫނަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ބަދަލު ގެނެވެއެވެ. އެ ބިލުގައި
ހުށަހެޅުން މިހާރު ހުށަހަޅާ إصلاح އާއި ނުލާނެއެވެ. މި ބިލު ވަރަށް ގަދަ ކަމަށް ترتيب
ކުރެވިފައެވެ. މި ބިލުގައި ހިމެނޭ އަސާސީ ކަންތައް މި قانون ހަދާފައި ވާތީ ނުވާނެ
އެވެ. 1 ވޮޓު مادّة ވިދާޅުވުމަށް ވިދާޅުވިއެވެ. ކުރިއަށް ممبرން އެ ޤާނޫނުގެ ބައެއް
ކަންކަމާ އެއްބަސްނުވެއެވެ. މިކަމުގައި އެދިވަޑައިގަތުމުން އަޅުގަނޑު ކުރިއަށް إختيار އެބައޮތެވެ.
އަދި، އަޅުގަނޑު ހިތްވަރު، ނަންބަރު ދެއްވާނެއެވެ. ދެކެވޭ ވާހަކަ އެއްވެސް ނޭނގެއެވެ.

ޖުމްހޫރިއްޔާގެ އަސާސީ ޤާނޫނު ބަޔާންކޮށްދެއެވެ. އަދި 4 ވަނަ މާއްދާގައި 3 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ދިފާޢުކުރުމާއި
ދިފާޢުކުރުމެވެ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ މާއްދާ އެއްގޮތެވެ. ސަރުކާރުގެ ނަން ނަމަ އ ރައްޔިތުން ޤައުމު
ނަގާނެއެވެ. އަޅުގަނޑު ، ސަރުކާރުގެ ނަން ނަން ނަން. ރަށްރަށް ރައްޔިތުންގެ ތަން ނެތެވެ. އަދި
ޤާނޫނު އަސާސީ ވަޒަންވެރިކަން ތަރުތީބު. ސަރުކާރުގެ - ދުވަހު. އެއްބަސް ބަލަހައްޓާ ގޮތް
އެއްގޮތަށް ފެނިފައެވެ. ވަޒަންވެރިކަން. ވީމާ އެއްގޮތަށް ފެނެއެވެ. ސަރުކާރުން ހަމަޖެހިފައިވާ އެކި
ގަވާއިދު ނެތުމުންނެވެ. ބަޔާން ކުރަނީ އެއްބަސްވެ ބާއްވައެވެ. އަދި ދިވެހި
ވެއެވެ. 4 ވަނަ މާއްދާގައި ދެއްކެވި ބަޔާނާއި އަޅުގަނޑު ސަރުކާރުން ބުނެއެވެ. އަދި
ދިރުން ބަލާ ސަރުކާރުގެ ބާރު، ނަމަވެސް ނަން، އަދި ގަވާއިދު، އެއްބަސް އެއްގޮތް އެވެ.
ދިގު ސަރުކާރު އަޅުގަނޑު ދިރިހުރި އެއްގޮތް ވަޒަންވެރިކަން އެވެ. އެހެން ދެ އެއްގޮތް
ވަރަށް ބޮޑަށް އަޅުގަނޑު ފެނުނެވެ.

ސ. އަމީރު عبد الفاضل حسين ސަލާހުއްދީން ވިދާޅުވިއެވެ. އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން
ނުވާ ދިރިހުރި ބޮޑުބަޔަކު އެއްގޮތަށް ނަގާފައެވެ. އަޅުގަނޑު ، ބޮޑުކޮށް ޤާނޫނު އެއްގޮތް
ހަމަ ހިނގާފައި ދިވެހިރާއްޖޭ ގައުމުގެ އެއްބަސްވެވުނެވެ. އަދި ކުރިން ހަރަކާތް އެވެ،
ޤާނޫނު އާ ޚިލާފު އެއް އަޅުގަނޑު ޤާނޫނު އެއް ހަދާ ވަޒަންވެރިކަން ބަލާ ވަރަށް ބޮޑު
އެއްގޮތެވެ. ދިރުން އަޅުގަނޑު ހަމަ ދިރިއުޅޭ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާ ބޭނުން ދެއްކެ
ދިރިއުޅުމުގައި އަދި އެއްބަސް ހުރިހާ ބައިން ބަލަހައްޓާ ގޮތަށް ބަދަލު ގެނައުމަށް އަށް
އަޅުގަނޑު. އަޅުގަނޑު އެއްގޮތް ގަވާއިދާ ޚިލާފު ވުމުން ނުވާނެ ބަ ސަރުކާރު
ވަރަށް ބޮޑު ފަސޭހަ ދިރިއުޅޭ ބަޔަކު ބަލައި ގަވާއިދާ ހުރި ވަޒަން ބަދަލު ދެނަ
ނުވާނެއެވެ. ބަދަލުގެނައުން ބޭނުން އެ ދިރިއުޅޭ ބޭނުން ސަރުކާރުގެ ގަވާއިދު ހަމަ
އެވެ. އެކަށީގެން ބަދަލުގެނައުން ބޭނުންވާ ، އަދި ގަވާއިދު ގެނައުމަށް ، ސަރުކާރުން ދިރިއުޅޭ
ނަން ނުވާ ވަރަށް ފަހަށް ދިރިއުޅުން އެވެ. އެއް ޚިލާފު އެއް ދިރިއުޅޭ ބަޔަކާ ބަދަލު
ގެނައުމަށް ދިރިއުޅޭ، ފަހުން ބަދަލުގެނައުމަށް ބޭނުން. ބަދަލުގެނައުމަށް ބޭނުންވާކަމަށެވެ.

އަސާސީގެ ގޮތުން قانون މިޤައުމީ قواعد ގެ މައްޗަށް ހިނގަމުންދިޔަ ގޮތް ބަދަލުވެގެން ޖުމްހޫރީ ދައުލަތެއް ޤާއިމްވުމުން،
ވަޒީރުންނާއި دولة އަށް އެދޭ ބަޔާންކުރުމާއި ތަސްދީޤުކުރުމެވެ. އެހެންކަމުން ވަޒީރުން ހުށަހަޅާ ބިލު
އެވެ. އެބިލުގެ މާއްދާތައް ބަލާ އެއްބަސްވުމާއި ބަދަލުގެނައުމަށެވެ. މިގޮތުން ގާނޫނުއަސާސީއާ ޚިލާފުނުވާ
قانون އާއި ގާނޫނުތަކާއި، ވަޒީރުންގެ ބަސް ބަލާ ބަހުސްކުރުމަށް ބިލު ހުށަހެޅުމަށް ހުއްދަދެއްވިއެވެ.
ވަޒީރުން މިބިލުގައި އެވާ އެއްވެސް ކަމެއްގެ ވާހަކަ معلومات އެއް ދެއްވުމަށް،
رياسة ގެ مجلس ގެ رئيس ފަޒީލަތުލް الشيخ أحمد شاطر އިރުޝާދުދެއްވިއެވެ.
މިބިލުގައި އެވާ އެއްވެސް ކަމެއްގެ وكيل الفاضل محمد عمر ދީދީ، ވިދާޅުވިއެވެ.
ގާނޫނުގެ އާދަ ބަދަލުކުރުމުގެ ވާހަކަ، އެހެން ގޮތްތަކުގައި މިބިލުގައިވާ ބަދަލު ގެ
ވަނީ ގާނޫނުއަސާސީގެ ދަށުން އެވެ. ގާނޫނު އަސާސީ ހުށަހެޅުމުގައި ވަނީ ވާހަކަ އެ
މިބިލުގެ ބަދަލުތަކާއި ވަނީ قواعد ގެ ޚިލާފު ބާވަތުގެ ބަދަލުތައް ވަނީ
ވަނީ އެއީ ވަކިން މަޢުލޫމާތު مسألة އެއްކަމެއް ގޮތުންނެވެ. ގޮތްތަކުގެ حال އެނގޭނީ
އެހެނީ ދައުލަތުގެ ގޮތުގައި ހެދި ގާނޫނުތަކުގެ ދަށުން قانون ހިންގޭ ގޮތް އެހެން
ބަދަލުތައް އެބަޔަށެވެ. މިހެން މިބިލުގައިވާގޮތުން ދި قانون އެއް عمل ކުރުން ހުއްޓުވުން
ވަނީ އެއް ގޮތަކަށް ވާނެއެވެ.

ހ. އަތޮޅު الأستاذ عبدالله حميد ވިދާޅުވިއެވެ. إصلاح ކުރުމުގައި،
ގާނޫނުގެ ބަދަލުތައް ވަކިކުރުމުގައި ގާނޫނީ قواعد އާއި ބެހޭގޮތުން. މިގޮތަށް قانون
ހެދުމުގައި قواعد އެއްގޮތަށް ހުއްޓުވުމެވެ. މިގޮތަށް قواعد އާއި
ޢަމަލުކުރާނެ ބަދަލުތައް އެބަޔަށެވެ. އެހެން ބަދަލުތައް ގާނޫނީ ގޮތުން ހެދުމަށް
ވަނީއެވެ.

ށ. އަތޮޅު ... ޢަބްދުﷲ عبدالحكيم ވިދާޅުވިއެވެ. އެހެންކަމުން،
މިބިލުގައި އެވާ އެއްވެސް ކަމެއްގެ ވާހަކަ ދައްކަވާ ބަހުސްގައި ހުށަހެޅުން
ގެ ގޮތުން قواعد އާއި قانون އެއްގެ ސިފަ ގޮތުގައި ބަދަލު ހިމެނުމަށް ދެކެވޭ ވާހަކަ

ގަބޫލު. އެހެން އެއްޗަކާ އެ ފަދަ ނުވަނީސް އެއްވެސް ގޮތަކުން ހިމެނޭ އެހެން ބަދަލެއް އައިސް
ފެށުނު. މިގޮތް އެހެންވެސް ފަރާތްތަކުން ބަޔަކަށް ހިމެނޭ ބާއްވާފައިވާ ސިޔާސީ ނިޒާމުން އަމަލުކުރާ ބޭނުން ވާނެ.
މިހާރުގެ ރئيس الجمهورية ގެ ނައިބު ރައީސް އަލްއުސްތާޛު الأستاذ ابراهيم شهاب ވިދާޅުވިއެވެ.
އެކުވެރި އެހެނިހެން އެއްޗެހި لحاظ ކުރުމުން، دفاع ނުކުރެވޭނެ ގޮތަށް ވާތީ މިބާބު ކުރުކުރަން
އެބެ.

ވ. އެމް.ޖީ الأستاذ عبدالله حميد ވިދާޅުވިއެވެ. رئيس الجمهورية ގެ
އިޚުތިޔާރު ބާރު ދިނުމުގެ ފޯރަން އެހެންމީހުން ގެ ހިއްސާ ހުރި ތަކެތި ތަޖުރިބާ تجربة ކުރެވޭނެ ގޮތެއް ބަލައި
އެކި ފަރާތް ތަކަށް ހުށަހެޅުން قواعد ހެދުމަށް ރައްޔިތުން ކުރާނެ قصد ކުރެވޭނެ ގޮތަކަށް. މިގޮތް تجربة
ކުރުމަށް ފަހު قواعد ތަކުގައިވާ قصد ކުރެވޭގޮތް ނުވަތަ قانون އެއްގެ ސިޔާސަތު ފަދަ،
ބަދަލުވެގެން ދާނަމަ ބާރު ދޭން ނުކުޅެދިފައިވާ. އެކަމުގެ މައްޗަށް ބަލަމުން ފަސޭހަކަމަށް ފުރިހަމަ
ބާރު އެއްގޮތަށް ގެންދާ އެތެރޭގެ ކަންތައް ހުށަހެޅުމުގެ ރައްޔިތުންގެ މަޝްވަރާ ގެނެސް ދޭނެ. ގޮތެއް ބަލައިފަ
تجربة ކުރެވިފައި އެބަ معلومات ލިބިގެން ނުވެސް ބަޔަކަށް. އެކަމުގެ ސަބަބުން ملاحظة އަދި
އަދި مجلس އަށް ހުށަހަޅަން ވާނެކަމަށް ބުނެފައެވެ.
ރ. އެމް.ޖީ الفاضل عبدالله جميل ވިދާޅުވިއެވެ. އެގޮތުގެ ..... އެމް.ޖީ
الفاضل حسين ވަޙީދު ވިދާޅުވި ގޮތަށް ތާއީދުކުރައްވަމުން ތަންދޮރު ބަޔާންކޮށްދިން. ގާނޫނު ފަދަ
ވިދާޅުވި ގޮތުން ހިމެނޭ قانون ގަވާއިދުތަކުން 3 ވަނަ مادّة އާއި 4 ވަނަ مادّة
تعارض ވާ ގޮތަކަށް. އެހެންކަމުން ހިމެނޭ ގޮތުގައި قواعد ތަކުން ބަލައިގެން ދެވޭނެ
ބަދަލު ވުރެ ކުޑަ ކުރުމަށް ބަޔާންކުރެވުނު. އެހެން ނަމަވެސް، އެ قانون ގެ مادّة تعارض
ވާކަމަށް ނުދެވޭނެ. އެކި ފަރާތްތަކުން ފާހަގަކޮށް އެބަހުރިކަން ދެން 2 ވަނަ مادّة ގެ ފާހަގަ
ކުރެވިފައިވާ ބަދަލު އެހެންނަމަވެސް ސަރުކާރުން ނުކުތާއެއް. ވިދާޅުވީ ވާ
ދަތުރު ފަތުރުގެ. އަދި قانون ގެ ފުރިހަމަކަމާ ދިމާވާ ބާ ނެތީއެވެ. މިގޮތަށް "ފުރިހަމަ ކަމުގެ"

ނުވަތަ "ސަރުކާރު" އާއި ދިމާއަށް ހަދާކަށް ހިތުން ނުވެއެވެ.

رئيس الجمهورية ގެ ނައިބު އަލްއަމީރު الأستاذ إبراهيم شهاب ވިދާޅުވިއެވެ:

ފުރަތަމަ ނެގޭ ރައްޔިތުންގެ ސަރުކާރުން ބަދަލުކުރުމުގައި އޭރު ޤާނޫނު ގެއްލެވެ. އެއީ، "ފުރަ ތަމަ ނަމޫނާ ގެ ގޮތުން، އަމިއްލަ ފިކުރުތެރި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުން ބަހައްޓާގޮތް ފެންނާނެއެވެ. ފުރަތަމަ ނަމޫނާ ސަރުކާރު އެއީ حقيقة ގައި އަދި ފެންނާނެ. އަދި މިފުރަތަމަ ނަމޫނާ ހިތްވަރުގައި މަރުކަޒުގެ ތަޢާ ނުވެއެވެ. ދެއަރު އެއްވެސް ދިވެހިއެއްގައި ފުރަތަމަ ނަމޫނާ ދިވެހިދުވަސް ނުދެއެވެ. ނަމަވެސް އަދިވެސް ވެސް އަމިއްލަގައި، دولة ގެ ނުވަތަ ސަރުކާރުގެ އެއްގޮތުގައެވެ. މިހާ ދިގުމުދަތު ފުރަތަމަ ނަމޫނާ ގެ ގޮތުގައި ސަރުކާރު ދިވެހިރާއްޖެއަށް ލާބައެވެ. ފެނުނު ރައްޔިތުން ދިވެހިރާއްޖެއަށް، ތަރައްޤީގެ ތަރުތީބު عام ނުވަތަ ދިގުމުދަތު ބޭނުންތަކެއް ރައްޔިތުންނެވެ. މިހާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހިސާބު ބަލައިން އެއްވެސް ބަދަލެއް ނުކުރެވޭ ވަރަށް ރައްޔިތުންވެސް ދިވެހިރާއްޖޭ ފަހަރާ ހަރަކާތްތެރިވެއެވެ. އަދި އެކުގައި ދޭނެ ޚިދުމަތެއް ދިގުމުދަތު ފެންނާނެއެވެ.

ވ. މަޖިލީހުގެ الفاضل عبدالله جميل ވިދާޅުވިއެވެ. ދިގުމުދަތު ރައްޔިތުންނަށް ސަރުކާރު ދިވެހިން ބަހައްޓާ ވަރަށް ރަނގަޅުކަން ސަރުކާރުގެ ލާބައެވެ. ނަމަވެސް ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ކަންތައް ހަމައެކަނި އެންމެހާ ރައްޔިތުން ބަލައިގަތުމަށް ވަރަށް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ނުދެއެވެ. ނަމަވެސް ވޯޓު ގެނެސް އަދި ފާސްކުރަން ރައްޔިތުން ބަލައިގަތެވެ. މިހާ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ނުވަތަ 27 ރައްޔިތުން ނުވަތަ 38 ރައްޔިތުން ދިވެހިރާއްޖޭ ހަމައެކަނި ބަލައިގަތެވެ. އެއީ، ދިވެހިން ރައްޔިތުންގެ، ބަލާއިރު ހޮވިއްޖެއެވެ.

رئيس الجمهورية ގެ ނައިބު އަލްއަމީރު الأستاذ موسى فتحي ވިދާޅުވިއެވެ. ވ. މަޖިލީހުގެ ވަނަވަރެއްގެ إصلاح އަށް އަދި ތާއީދު ކުރަމެވެ.

ނ. އައްސައްޔިދު الفاضل علي محمد ވިދާޅުވިއެވެ. އޭނާގެ ރަޢުޔުގައި، ބަހުސް ދީ ބައިވެރިވި
ނަމަވެ. ރަޢުޔުދޭން ބޭނުންވަނީ قانون ގެ ފަސް މާއްދާތަކުގައި "ސަރުކާރު" "ޤައުމު"، ޖުމްލަ މާއްދާތަކުގައި "ސަރުކާރު
ދައުލަތް" އޮތުން ދަށްކުރުމަށް ބޭނުންވާތީއެވެ. ސަރުކާރުގައި އެކިއެކި قواعد އަދި، އެއަށް عمل ކުރުން
ހިމެނެއެވެ. ސަރުކާރު قواعد އަދި އެއަށް عمل ކުރުން ސަރުކާރުން ހިންގަނީއެވެ. މިހެން އޭނާގެ ރަޢުޔަކީ
ފުރިހަމަ ގޮތުގައި މާއްދާތަކުގައި "ސަރުކާރު ދައުލަތް" މިހެން އޮތުމެވެ. "އެކިއެކި ގޮތްގޮތަށް ހިނގާ ގޮތުން
عمل ކުރުމަށް ސަރުކާރުގައި އެކިއެކި قواعد އަދި އެވެ.

ޑ. އައްސައްޔިދު الأستاذ عبدالله حميد ވިދާޅުވިއެވެ. އޭނާގެ ރަޢުޔަކީ ސަރުކާރު ބަދަލުކުރާކަށް
މިހެން ފުރިހަމަ ނުކުރެވޭނެ ގޮތް ނެތް قانون ގެ ދަށުން ސަރުކާރު ހުށަހަޅާ عمل ކުރުމަށް ހުށަހަޅަން
ނިކުމެވެ. ރަޢުޔުދޭން 68 ވަނަ މާއްދާ ބަދަލުކުރުމަށާއި 27 ވަނަ މާއްދާ އިސްލާހު ކުރުމަށެވެ.

ތ. އައްސައްޔިދު ކޮމިޓީ ރައީސް عبدالله عبدالحكيم ވަނީ އައްސައްޔިދު އޭނާ تائيد
ކުރެއްވިއެވެ.

ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އައްސައްޔިދު الفاضل މޫސާ محمد ދީދީފުޅުން ވިދާޅުވިއެވެ. މި އައްސައްޔިދު
ބިލް ފުރިހަމަ ކުރަން. އޭނާއަށް ފުރިހަމައަށް تائيد ކުރެއްވި. އަދި އޭނާގެ ރަޢުޔަކީ ސަރުކާރު
ޤާނޫނު ފުރިހަމަ ކުރުމަށް ހުށަހެޅުމުގެ أغلبية ލިބި ގަބޫލުކުރެ، އަދި ހުށަހެޅި
ބަދަލު އަދި ސަރުކާރު ކުރަނީއެވެ. މިހެން މިނިވަން ހުށަހެޅި ބަދަލު ހުށަހަޅާ ގަޑީ ޤާނޫނު
ފުރިހަމަ ކުރެވޭނެ ގޮތް ދަނީއެވެ.

ރ. އައްސައްޔިދު الفاضل عبدالله جميل ވިދާޅުވިއެވެ. އޭނާގެ ހުށަހެޅި ބަދަލު

އެމީހުން ހުށަހަޅާ ސަލާހަތާއި، ދިމާއި ސަރުކާރުން ހިންގަމުންދާ ގޮތުގެ ބަސް، މަޖިލީހުގެ ސިފަވެގެން

އަދި ހިންގައި ބަދަލުކުރަންވާ ވާހަކަ ދައްކާ. އޭގެ ތެރެއިން ފާސްކުރެވި އެކަމުގެ ހުށަހެޅުން ބާރުވެރި،

ނަމަވެސް "ރައްޔިތުންގެ 27 މެންބަރު" އާއި "27 މެންބަރު" އެކުލެވޭ. ސަރުކާރުން ބޭނުން

ކަމަކީ ޤާނޫނީ ގޮތުން ގެންދިއުމަށް قواعد ހަދައިގެން އެ قواعد އަދި عمل ކުރަން އެދިގެން އެވެ.

ހ. އަލްއުސްތާޛު الاستاذ عبدالله حميد ވިދާޅުވިއެވެ. އޭގެ ތެރެއިން ބައެއް ވާހަކަ،

ޢާންމު ދުސްތޫރުގެ قانون، ހަމަޖެހުން އެކުލެވިގެންވާ ގޮތަށް އޮތްއެވެ. ދެން ވަނީ އަލްއުސްތާޛު އާއި

ގުޅިގެން 68 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން 24 މެންބަރު ހޮވާ ގޮތަށް ކަނޑައަޅާފައެވެ. އަދި

. 2 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން 39 މެންބަރުން ކަނޑައަޅާފައެވެ.

ށ. އަލްއުސްތާޛު الفاضل حسين ވިދާޅުވިއެވެ. 68 ވަނަ މާއްދާގެ

ދަށުން 27 މެންބަރުން ހޮވާ ގޮތަށް ... ހުށަހަޅާފައެވެ. ރައްޔިތުންގެ

މަޖިލީހުގެ ... ވިދާޅުވިއެވެ. ... ހ. الفاضل ... ، ނ. الفاضل

އާއި (... 27 މެންބަރު ...) ތާއީދު ކުރެއްވިއެވެ.

مجلس ގެ رئيس الشيخ أحمد شاكر ވިދާޅުވިއެވެ. ...

... إصلاح ... ތާއީދު ... إصلاح ...

... الفاضل أحمد زاهر ... ވިދާޅުވިއެވެ.

... الفاضل حسن محمد ތާއީދު ... "قواعد ..."

... ވިދާޅުވިއެވެ.

... الفاضل حسين ... ވިދާޅުވިއެވެ. ...

الفاضل عبدالله جميل ތާއީދު ... "..." "..."

... الفاضل حسين ... ވިދާޅުވިއެވެ.

إصلاح ... "..."

... "..." ...

ހަމަ ޖެހުނީ" ވަރުގަދަ ގޮތަކަށް، ކުރީ ފަހަރުގެ ހިނގާފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ސަރުކާރާއި
ބަޖެޓުގެ ގޮތުން" ވަޒީރު ބުނެފައި ނުވެ.

މަޝްވަރާއަށް ރިޔާސަތުން ވަގުތުދީ ހުށަހެޅުން ގެންދަވާފައި ވިދާޅުވިއެވެ.
ބިލަށް ޖަވާބު؛ އެހެން ބޭފުޅަކު الأستاذ موسى فتحي تائيد ކުރެއްވި "68 ވަނަ މާއްދާ
ކަމަށް 27 ވަނަ" ބަދަލުކުރުމަށް "68 ވަނަ މާއްދާ" އަށް "27 ވަނަ" ކަމަށް ބަދަލު ކުރުމަށް.
ހުށަހެޅުއްވި އިރު އެހެން ބޭފުޅަކު ހުށަހެޅުއްވި ("ބަޖެޓު ފާސްކުރުމާއި" ގުޅޭ
"ބަޖެޓު") ބަދަލު.

މިހެން مجلس ގެ رئيس ވިދާޅުން ހުށަހެޅުން ވޯޓަށް އެހީމުވިއެވެ. ތިން ބައި ހިއްސާ މެމްބަރު
الفاضل أحمد زاهر ތާއީދުކުރެއްވި ވޯޓަށް އެހުމުން ފާސްވީ ވޯޓުން ވޯޓު ދެއްވިއެވެ. މިހެން
މި اصلاح ފާސްވުމުން مجلس ގެ رئيس ވިދާޅުވިއެވެ. ދެވަނަ ހުށަހެޅުން - މެމްބަރުގެ
ގޮތުން ވޯޓަށް އެހުމުން ވޯޓުން ވޯޓު ދެއްވިއެވެ. ހުށަހެޅުއްވި މެމްބަރުގެ ގޮތުން ވޯޓަށް
އެހުމުން ވޯޓުން ވޯޓު ދެއްވިއެވެ. މި ގޮތަށް اصلاح ފާސްވުމުން مجلس ގެ رئيس
ވިދާޅުވިއެވެ. ހުށަހެޅުއްވި الفاضل ابراهيم حلمي ގެ ގޮތުން ވޯޓަށް އެހުމުން ވޯޓުން
17 ވޯޓު ލިބުނެވެ. މިގޮތަށް اصلاح ފާސްވުމުން ހުށަހެޅުއްވި مجلس ގެ رئيس ވިދާޅުވިއެވެ.
ޖަލްސާ حاضر ވެ ތިބި 38 މެމްބަރުންނެވެ.

މިހެން "ބަޖެޓު ފާސްކުރުމާއި ގުޅޭ" މާއްދާ ކިޔުމުން مجلس ގެ رئيس ވި-
ދާޅުވުމުން މެމްބަރު الأستاذ عبدالله حميد ވިދާޅުވިއެވެ. އެއީ 2 تائيد ކުރެއްވި ފަ-
ދައިން (68 ވަނަ މާއްދާ ކަމަށް 27 ވަނަ) އަދި އެއް ވޯޓެވެ.

މެމްބަރު الفاضل الياس ابراهيم ވިދާޅުވިއެވެ. - މެމްބަރު الفاضل علي محمد
ވިދާޅުވި "ބަޖެޓު ފާސްކުރުމާއި" ގުޅޭ 2 تائيد ކުރެއްވިއެވެ. އަދި 27 ވަނަ މާއްދާ
ގެ ގޮތުން 2 ވޯޓު ލިބުނެވެ.

- މެމްބަރު الفاضل حسين ކަލޭގެފާނު ވިދާޅުވިއެވެ. - މެމްބަރު ހުށަހެޅުއްވި

ޤާނޫނު "ހަމަ އަސާސީ ޤާނޫނު" ގެ مقصد އަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހަމަތަކާއި ގަވާއިދުތައް ދެނެގަތުމެވެ. ދަޢުވާ ވުޒާރާ އަށްވުރެ ދުރުން تائيد ކުރައްވާނެއެވެ. އެހެން އެއްވާ قواعد އަކީ ބަރުލަމާނުގެ މެންބަރުންގެ ގަވަރު ދިނުމުގެ ... އަޅުގަނޑު ހިތަށް ... ގެ قواعد އަކީ، އަސާސީ ޤާނޫނު ވަގުތު އަރާ ... ފިޔަވަޅެވެ-

ނ. އަޙްމަދު ބިން الفاضل علي محمد ވިދާޅުވިއެވެ. އަޅުގަނޑު ހިތަށް އަރާ قواعد އަކީ ބަދަލުކުރުމާއި ... ނުލާ، اعلان ކުރެވުނު ... قبول ކުރެވޭނެއެވެ. ... قواعد އަކީ ... ދުވަހުގެ ... ނުވާނެއެވެ.

ހ. އަޙްމަދު ބިން الفاضل أحمد زاهر ވިދާޅުވިއެވެ. އަޅުގަނޑު ... ސުވާލުކުރެވެން- ... ވަޒީރު ... މަޖިލީހުގެ ... ރައްޔިތުން ... ވާގޮތަށް ... تائيد ކުރައްވާފައިން ... ވިދާޅުވިއެވެ.

رئيس الجمهورية ގެ بن الفاضل ... محمد ... ވިދާޅުވިއެވެ. مجلس ގެ رئيس، ... މިއަދު مسألة ... ވާހަކަ ... مسألة ... مسألة ... ވަގުތު ... وقت ... ވިދާޅުވިއެވެ.

... مجلس ގެ رئيس ... الشيخ أحمد شاكر ... ވިދާޅުވިއެވެ. ... ވަގުތު ... ދެކެވުނު ... ނިންމަވައިފިއެވެ.

... بن ... اصلاح ... "ނަންބަރު 27 ... " ... ވެއެވެ.

... رئيس الجمهورية ގެ بن الفاضل علي أحمد ވިދާޅުވިއެވެ.

... " ... " ...

إصلاح ހުށަހެޅުއްވިއެވެ.

ވ. އަތޮޅު މެމްބަރ الأستاذ عبدالله حميد: އެ ދުވަހުގެ إصلاح ހުށަހަޅުއްވަވާފައިވާ ގޮތަށް
ތަކުން ރައްޔިތުންގެ الفاضل علي أحمد تائيد ކުރެއްވިއެވެ.

مجلس ގެ رئيس ޝައިޚު الشيخ أحمد شاطر ވިދާޅުވީ އެއީ ، ވޯޓަށް
ދެއްވުމުގެ ކުރިން ތަޢާރުފް تائيد ކުރައްވާ إصلاح އެއްކޮށް ދެއްވުން. ދެން ، އެ إصلاح
ގެންނަވަން ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ބޭފުޅުން ވޯޓު ދެއްވުމަށް ވިދާޅުވުމުން 32 ވޯޓު ލިބުނެވެ.

ދެން مجلس ގެ رئيس ވިދާޅުވީ އެ إصلاح 32 ވޯޓުގެ أغلبية ން ފާސްވީ
ކަމަށެވެ. ޖުމްލަ ހާޒިރު 38 މެންބަރުންނެވެ.

ދެން އެ ބާބު ގެނައުމަށް އަދި ގެނެވުނު إصلاح އާއެކު ފާސްކުރެއްވުން.

ވ. އަތޮޅު މެމްބަރ الأستاذ عبدالله حميد ވިދާޅުވިއެވެ. މި ބާބު ފާސްކުރައްވާ
إصلاح އާއެކު ، ބާބު ފާސްކުރެއްވުން ހުށަހަޅައިފިން. އަދި މިކަމުގައި الفاضل علي أحمد އާއި الفاضل
محمد ޝަރީފު ވެސް تائيد ކުރެއްވިއެވެ.

ދެން إصلاح އާއެކު ބާބު ފާސްކުރެއްވުމަށް ވޯޓު ދެއްވުމުގެ ކުރިން الفاضل
علي أحمد ވިދާޅުވިއެވެ. މި ބާބު إصلاح އާއި އެކުގައި ، އެ ގާނޫނު ދޭތެރެ
ރައްޔިތުންގެ ހައްގު ޙިމާޔަތްކުރުމަށް ، ގާނޫނު معلومات ހާމަކުރަންވާނެއެވެ.

ވޯޓުގައި ބާބު إصلاح އާއެކު ފާސްކުރުމަށް 30 ވޯޓު ލިބުނެވެ.

ދެން مجلس ގެ رئيس ވިދާޅުވީ މި ބާބު 30 ވޯޓުގެ أغلبية ން ބޭރުގެ إصلاح އާއެކު
ފާސްވިއެވެ. ޖުމްލަ ހާޒިރު 38 މެންބަރުންނެވެ. އަދި ފަސް مجلس ގެ رئيس ވިދާޅުވިއެވެ. މިހާރު
ވިދާޅުވީ ގާނޫނު إصلاح އަށްފަހު ދެންނެވި ގަވާއިދެވެ.

ވ. އަތޮޅު މެމްބަރ الأستاذ عبدالله حميد ވިދާޅުވިއެވެ. ދެން ގެ الفاضل علي أحمد
އާ ވިދާޅުވީ ގަވާއިދުން ފަރާތް އެއްވެ. އެ ގޮތުގެ إصلاح އާއި އެއްގޮތަށް ދެންނެވި ތަނުން ގަވާއިދު
ސާފު ކުރެވޭނެއެވެ.

ޤާނޫނުއަސާސީ އިصلاح ކުރުމަށް ޓަކައި ވުޖޫދުކުރެވުނު ޚާއްޞަ مجلس ގެ رئيس ގެ އަރިހަށް ފޮނުވުނު
ޚާއްޞަ ސكرتري مجلس އިން ... ...

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދައުލަތުގެ ސިޔާސީ ނިޒާމުގެ ތެރޭގައި، ދައުލަތުގެ ބާރުތައް ބެހިފައިވާ ގޮތް، ... ...

... ...

1- ދިވެހިރާއްޖޭގެ ... ...
... ... قواعد
... .

2- ... ...
... ... 68 ވަނަ މާއްދާގެ ... 27 ވަނަ މާއްދާ ...
... ...
... ... قواعد ... ...
... ... 68 ވަނަ މާއްދާގެ ... 27 ވަނަ މާއްދާ ...
... ... 37 ވަނަ މާއްދާ ... ...
... ...

3- ... ...
... ...
... ... قواعد ... ...

4- قانون نمبر 7/70، قانون نمبر 30/78 އާއި خلاف ... ...
... ... قواعد ... ...
... ...

مجلس ގެ رئيس ޢިއްޒަތްތެރި الشيخ أحمد شاطر ވިދާޅުވިއެވެ.

3- އެޖެންޑާގައި ދެންހުރީ رئيس الجمهورية ގެ ހުށަހެޅުމަށް ފޮނުއްވާފައިވާ "ބިލު"
"ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެކްސްޕޯޓް ޑިއުޓީ އިޞްލާޙުކުރުމުގެ ބިލު" އެވެ. ބިލާ ބެހޭ ގޮތުން ދެން ކިޔައިދެއްވުމެވެ.
ނޯޓިސްގައި ވަނީ އެކްސްޕޯޓް ޑިއުޓީ (ކަސްޓަމްސް ޑިއުޓީ) 20% އިން 15% އަށް ދަށްކުރުމެވެ.

ދެން މި جلسة ފަށަށްދެވުނު / ގަޑިއިރު ހަމަވުމުން، 10 މިނެޓު ހުސްވަގުތު
ދިނުމަށް ވިދާޅުވިއެވެ. އެއަށްފަހު 10.00 ގައެވެ. حاضر ވި މެމްބަރުން 38 މެމްބަރުންނެވެ.
10 މިނެޓުގެ ހުސްވަގުތަށްފަހު 38 މެމްބަރުންނާއެކު، 10.10 ގައި جلسة ފެށިއެވެ.
ދެން "ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެކްސްޕޯޓް ޑިއުޓީ އިޞްލާޙުކުރުމުގެ ބިލު" مجلس އަށް ކިޔައިދެއްވީ
މި ބިލު ދިރާސާކުރި سكرتري އެވެ.

4- ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެކްސްޕޯޓް ޑިއުޓީ އިޞްލާޙުކުރުމުގެ ބިލު:

1- ދިވެހިރާއްޖޭގެ قانون ގައި، ރާއްޖޭގައި އުފެއްދުން ބޭރަށް ފޮނުވުމުގައި، ދިވެހި
ރާއްޖޭގައި އުފައްދާ ތަކެތި، އެފަދަ ތަކެތީގެ قواعد ގެ ދަށުން ރާއްޖެއިން އެކްސްޕޯޓް ކުރާ
ތަކެތި، ރާއްޖޭއިން ބޭރަށް ގެންދާ ތަކެތި، މި އެކްސްޕޯޓް ޑިއުޓީ ނެގުމުގެ ބަދަލުގައި، ކަސްޓަމްސް
ޑިއުޓީ ނަގާނީ، އުފެއްދުން ބަހައިލެވޭ ގޮތަށް، އެކަމާ ގުޅޭ އެއްޗެއް، ކަސްޓަމްސް ޑިއުޓީ
ނެގުމަށް، ބަލާނެވެ.

2- ދިވެހިރާއްޖޭގެ قانون ގައި، ރާއްޖެއިން ގެންދާ ތަކެތީގެ ދިވެހިރާއްޖެއިން
ބޭރުކުރާ ތަކެތި، ރާއްޖެއިން އެކްސްޕޯޓް ނެގުމުގައި، ހަމަޔަށް ބަލާނެވެ.

3- މި قانون ގެ 1 ވަނަ مادة އާއި، 2 ވަނަ مادة ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، ރާއްޖޭގައި
އެކްސްޕޯޓް ޑިއުޓީ ހިނގާ، މިފަދަ ތަކެތި ދޫކުރުމުގައި قواعد ހެދުމަށް ...

ކުރުމުންވަރު އެކަމުގެ ޚަރަދުކުރުން ހިފެހެއްޓުނުއެވެ.

4- ދިވެހިސަރުކާރުން މި ޤާނޫނުގެ 3 ވަނަ މާއްދާގައިވާ އުޞޫލުން [illegible] ބޭނުން އެކްސްޕޯޓް ކުރުމަށް ނަގަންވާނެއެވެ. [illegible] އެކްސްޕޯޓް ކުރާ [illegible] [illegible] ބޭރުގެ ވިޔަފާރި، ޚަރަދުކުރުމުގައިވާ [illegible] އެކްސްޕޯޓް ކުރާ [illegible] އެއްޗެހި ނަގަންވާނެއެވެ.

ހ. ދިވެހިސަރުކާރުން އެކްސްޕޯޓް ކުރާ މަސްތަކުން.

ށ. ބޭރުގެ [illegible] ދިވެހިސަރުކާރުން އެކްސްޕޯޓް ކުރާ ބާވަތްތަކުން.

ނ. ބޭރުގެ [illegible] އެކްސްޕޯޓް ކުރާ ބާވަތްތަކުން.

[illegible] ރ- އެކްސްޕޯޓް ކުރާ [illegible] ނުނަގާނެއެވެ.

5- މި ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ، ދިވެހިސަރުކާރުން އެކްސްޕޯޓް ކުރާ ބާވަތްތަކުން، ދިވެހިސަރުކާރުން އެކްސްޕޯޓް ކުރާ [illegible] [illegible] ނަގަންވާނެއެވެ.

ހ. ހިކިމަސް	15%
ށ. ވަޅޯމަސް	20%
ނ. [illegible]	30%
ރ. [illegible]	50%
ބ. މި މާއްދާގެ ހ، ށ، ނ، ރ ގައިވާ ބާވަތްތައް ނޫން، [illegible] މަހުން ހަދާ [illegible] ބާވަތްތައް	20%
ޅ. ދިވެހިރާއްޖެއިން އުފައްދާ އެހެނިހެން ބާވަތް	15%
ކ. މި މާއްދާގެ ހ، ށ، ނ، ރ، ބ، ޅ ގައި ހިމެނިފައިނުވާ ބާވަތްތައް	15%

6- [illegible] ދިވެހިސަރުކާރުން ބޭރުގެ [illegible] އެކްސްޕޯޓް ކުރާ ބާވަތްތަކުން އެކްސްޕޯޓް [illegible]

ނަގާނެއެވެ. މި މާއްދާގެ ދަށުގައި، އާމްދަނީގެ ޓެކްސް އަދަދު ދިނުމުގައިވާ أصول ނަށެވެ.

ހ - ޤަވާޢިދުންނަށް ޚާއްޞަ ކޯޓުތަކަށް، ބަލިބޮޑުވެގެން ބޭނުންކުރާ ހިލޭ ފައިދާ-

ދައުލަތުގެ ބޮޑަށް (ޕްރައިވެޓް ސެކްޓަރު)

ށ - ރަސްމީ، ހުސްކަން، ސްކޫލް ފުރައި، ޕްރައިވެޓް ތަކުގައި ބޭނުންކުރާ ފަރާތް،

ވަޒީފާ ދޭ، މިފަދަ ތަކެތީގައި ބޭނުންކުރާ ތަކެއްޗާއި ބޭނުންކުރެވޭ. 10%

ނ - މި މާއްދާގެ ށ - ގައިވާ ތަކެތި ފިޔަވައި، ހިލޭ ބޭނުންކުރާ ފަރާތްތަކަށް،

20%

ދަރުމަވެރި، ވަގުތު.

30%

ރ - ދަރުމަވަންތަ ޖަމުޢިއްޔާ

20%

ބ - ޖަމާޢަތް (ޕްރައިވެޓް ކުންފުނިތަކުގެ ހިޔާލާއި ބޭނުންތަކުގެ)

35%

ޅ - ޤާނޫނީ ބޮޑުތަކުގެ ދަށުން ވަކި ކުންފުނިތަކުގެ ފަރާތް

ކ - މި މާއްދާގެ ހ، ށ، ނ، ރ، ބ ގައި ހިމެނިފައިނުވާ

30%

ބަޔާންކުރެވޭ

7 - މި ޤާނޫނު ދަށުން ޖުމްހޫރީ ޤާނޫނު ބަޔާންކުރާ ފަރާތްތަކުގެ އަދަދު 33% އަށްވުރެ ބޮޑު

ނުވާނެއެވެ، ނަމަވެސް، ކޮންމެ ފަރާތަކުން ދަޢުލަތަށް ދައްކަންޖެހޭ އަދަދުތައް ބަލާ، ރައީސް ޖުމްހޫރިއްޔާ

ދަށުން ވެދާނެއެވެ.

8 - އާމްދަނީ ޖުމްލަ ކަމުގެ ޓެކްސް ދައްކަން، ދައުލަތަށް އެކަށީގެން ނުވަތަ އާމްދަނީ ޖުމްލަ ކަމުގެ

އާމްދަނީ ހުށަހެޅުމުގައި، ބަލާ ތަނުގެ ދަށުން ވާ ކޮންމެ ކަމެއް ގޮތުގައި ހިމެނޭ ތަކެތި ދައްކަން ކުރާ

ބަޔާންކުރާ ތަރުތީބު، ހަމައެކަނި ބަޔާންކުރާ އުސޫލުތަކާއެކު ބަލާ ދޭ ޢަމަލު ކުރާ ފަރާތްތަކަށް

ނުވާނެއެވެ.

9 - ހ - ދައުލަތުގެ ބޮޑެތި ވަޒީފާ ތަކުގެ ބޭނުމަށް، ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ރައީސް ނުވަތަ

ބޭނުން ކުރާ ތަނެއްގެ މުސްތަޤިއްލު އިސްތިސްނާ ކުރެވޭނެއެވެ.

ށ - މި މާއްދާގެ ހ ގައި ބަޔާންކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ތެރެއިން، އާމްދަނީ -

ބޭނުންވާނަމަ، ނުވަތަ ވިޔަފާރިއެއް ނުހިންގާކަމުގައި، ކޮންމެ ހާލަތެއްގައި ނުވަތަވެސް، ޖެހޭނެ ރައީސް ކުރިން

ރައްޔިތުން މަޖިލީހުން استثناء ކުރުމުގެ إختيار ސަރުކާރަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

ނ. އެކިން ޤާނޫނަކުން، މަޖިލީހުން استثناء ކުރުމުގެ إختيار ސަރުކާރަށް ދީފައި

ނުވާ ކަންކަމުގައި ސަރުކާރަށް ... ސަރުކާރަށް عمل ކުރުމުގެ ޤާނޫނު ...

١٥ - ޤާނޫނާ خلاف ވެއްޖެނަމަ، ... ސަރުކާރަށް ...

... $\frac{2}{3}$ ... عدد ... ބަރުލަމާނު ... إختيار

ދިނުމުގެ ސަރުކާރަށް ލިބިގެންވެއެވެ. ... عمل ... شريعة އަށް ثابت

ވެއްޖެނަމަ، ... عدد ...

عمل ... برلمان ... أختيار ސަރުކާރަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

ނޯޓް:

ޤާނޫނުގައި ... ...

... މަޖިލީހުން ... ސަރުކާރަށް ...

The Library and Archives of People's Majlis

ނ. ... الفاضل حسن محمد ... مجلس ...

... ...

... ... مادّة ... ...

... ...

... ...

... عدد ... ...

... ...

މުވައްޒަފު ނުހުރެވުން ހިދުމަތްތަކުން ހިސާބަށްވުރެ ޕެންޝަނުގެ އަދި ވިސްނުންތަކާ ހިސާބުވާގޮތަށް.

ހ/300 ރ. ގެ ވަޒީފާގެ މުވައްޒަފު ނުހުރެވުން ހިސާބަށްވުރެ 10% އާއި 1/2% އާއި ދުވަސްކޮށްދެއްވާ.

ނަގަފައިވާ ހިސާބު ޕެންޝަނުގެ ހިސާބަށް ދެއްކުމުގެ ފައިސާ ހިސާބަށްވުރެ ޕެންޝަނުގެ

އެންމެ ހިސާބު ޕެންޝަނުގެ ގޮތުގައި. ހިސާބުކޮށްފައިވާ ގޮތަށް. އަޅުގަނޑު އިތުރަށް ދަންނަވާލަން

އެދެނީ، ޖެހޭނެ ނަގާނަމަ، ނަމަވެސް އެކަމުގައި ޖެހޭނެ ނަގައިދޭނެ އެކަމަކީ ވެސް

ހިސާބުތަކީ އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން ނަގަފައިވާ އެއްޗެއް. ނަގަފައިވާ އަޅުގަނޑަށް ވީހާވެސް ޖެހޭނެ ގޮ

ޚިޔާލު ސަރުކާރު ނުލިބި ހިނގަމުންދާ ހިސާބު ވަކިން ދައްކަވާ އަޅުގަނޑު ދެކެމެވެ.

ސ. އަތޮޅު މެންބަރު الفاضل حسين ފަހުމީ ވިދާޅުވިއެވެ. އަޅުގަނޑު ހިސާބު ދޮށިން

ވާހަކަ އެތަކެއް ވަކިން ހެދުމަށް ބެލުމަކީ. ހިސާބުކުރާއިރު ފެންނަ ވަކިން ބަލައިގެން އަޅުގަނޑު

ގެންދަން ޖެހިދާނެ. އަދި އަޅުގަނޑު ދަނޑުވެރިކަމުގައި عامّ ބަޔަކަށް ދުވަސްކޮށް ނުދޭނަމެވެ. ބަލާ ދުރަށް

ސަރުކާރުން. ވީމާ އާދަޔާ އެކު أمينـ ބަޔަކާ ސަރުކާރު ޚިދުމަތްކުރާނެ ބޭފުޅުން. عامّ ރައްޔިތުން

ނަގާ ފައިދާވާ ގޮތް ބަލާފައި ވާނެ. އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި ވިސްނާލުމަށް ޖެހޭނެ ވަކިވުން ދުއްވަ

ދީގެ އަދި ތަޅުވެސް ނުލިބޭނެ. އަދި ހިދުމަތް ވިސްނާލާފައި ދެކެވޭ. އަދި ތަޅު ވަކި

ދެނިވިފައި އެބައިން ދެކޭ. އަދި ޖަވާބުދާރީ ވަކިން ބަދަލު ދެއްކުމުގެ 100% ޕެންޝަނުން

200 ، 300% އެވެ. އަޅުގަނޑު ވަކި ދެއްވަން. ހިސާބުކޮށް ކަނޑައަޅާ ކަނޑައަޅައި ދަ-

ކިޔުމަށް ހިތަށް ޢަރަބި ދެއްކުމަށް ހުށަހަޅާ. އަހަރަކު ފައިސާ 300، 400

600، 500 ޕެންޝަނުގެ ދިނުމަށް ހުށަހަޅާ އަހަރެއް ވާނެ ހުރިހާ. ވީމާ ވަކިން ބަހައި

قصد ކުރަމުން ނުދާނެ ވަކިން ބަހާލަން. އަދި ވިސްނުމާ ބެހޭ ގޮތުން ގޮސް ހިނގާ

ދަރިވަރުން ވަކިން. ސަރުކާރުން އިންސާނުން ހިސާބު ދަތިވެގެން ވިސްނާ. ނަގާ ދިރިއުޅޭ

އެކަން ސަރުކާރުން ހަމަޖައްސާ ޖެހޭ ބޭނުންވާ، ސަރުކާރުން ދޭން ކަނޑައަޅާ

ބޮޑު، عامّ ރައްޔިތުން ފައިދާ އެކަން ބޭނުން.

ސ. އަތޮޅު މެންބަރު الفاضل حسن محمّد ވިދާޅުވިއެވެ. އަޅުގަނޑު سؤال އެއް ކުރަން ބޭނުން.

[illegible]
[illegible] مجلس ގެ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 78 [illegible]
[illegible]

مجلس ގެ رئيس، [illegible]
[illegible] الفاضل اسمعيل فتحي [illegible]

سؤال އާއި جواب [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] سؤال [illegible]

[illegible]

[illegible] الفاضل حسني محمد [illegible]

[illegible] سؤال [illegible]

[illegible]

رئيس الجمهورية [illegible] الفاضل [illegible] محمد [illegible]

[illegible] الفاضل حسني محمد [illegible] سؤال [illegible] جواب [illegible]

[illegible] مجلس

[illegible] جواب [illegible]

[illegible]

حال [illegible] تجربة

[illegible]

ވެސް ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] އަދި [illegible]. މިސާލަކަށް [illegible]
[illegible]
[illegible]

ދެން [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
انتظام [illegible]
[illegible] أمينى
[illegible]
[illegible] مادة
[illegible]

رئيس الجمهورية [illegible] الفاضل ابراهيم حلمي ދީދީ [illegible]

[illegible] الفاضل حسين [illegible] نائب [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] عاصم [illegible]
[illegible] قوم [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] قوم [illegible]
40 [illegible]
[illegible]

The Library and Archives of People's Majlis

[illegible] 100 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] مثال [illegible]

[illegible]

[illegible] الفاضل حسين محمّد [illegible] الفاضل

[illegible]

[illegible]

[illegible] 100 [illegible] 20% [illegible]

[illegible] 120 [illegible] عامّ

رعيّة [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] حال [illegible] 10% [illegible]

[illegible] 50% [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] بدنام [illegible]

ވެސް ރަށްރަށުން ސަރުކާރުގެ ދައުލަތަށް ދިވެހި ބާޒާރުން ލިބޭ މާލީ އާމްދަނީ ހަމަޖެހިފައި
ހުރުމަށް ނެރުނީއެވެ.

ނ. އަލްއުސްތާޛުލް الفاضل علي آدم ވިދާޅުވިއެވެ. رئيس الجمهورية ގެ الفاضل

ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ދައުލަތުގެ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ތާއީދު ކުރައްވަމެވެ. އަދި މިފަދަ ކަންތަކުގައި ސަރުކާރު-
ގެ ދުވަސްވަރުގެ ކަމެއް ކުރުމަށް ބާރުލެވޭނެއެވެ. އަދި މިކަމަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުން-
ތަކެއް ދިރިއުޅުމަށް ފައިދާ ހުރި ކަމެއް މިއީ ޤާނޫނުއަސާސީ ދީފައިވާ ބާރެއް ވުމާ ގުޅިގެން-
ކުރެވިދާނެއެވެ. އެހެންކަމުން މިކަން ސަރުކާރަށް ފޮނުވުމަށް ބޭނުންވެއެވެ. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން
ސަރުކާރަށް މަޝްވަރާ معلومات ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ދަންނަވަމެވެ. އަދި މިކަން ދެމިއޮތުމަށް ކަމެއް
އެކުލެވޭ ގޮތަކަށް، ކަމާބެހޭ ކުރިއަށްދާ ކޮމިޓީއަކަށް ހަވާލުކުރުމަށް ދަންނަވަމެވެ. ރައްޔިތުން
ދިރިއުޅުމާ ގުޅޭ (ތަފާސްހިސާބު) ހޯދުމަށް އަދި ދެން ހުރި ކަންކަން ފާހަގަކުރުމަށް އެދެމެވެ.
ސަރުކާރުން ވެސް ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ ކަންކަމުގައި ބާރުއަޅާ ކަމަށް ވިދާޅުވިއެވެ. އެގޮތުން ،
އެ ކަމަށް ސަރުކާރު ބަލައިގަތުމަށް ދިރިއުޅުމުގެ ފަރާތްތަކުން ފާހަގަކޮށް ދައްކަވާނެ-
އެވެ.

ޅ. އަލްއުސްތާޛުލް الفاضل موسى حسين ވިދާޅުވިއެވެ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ މާލީ ބަޖެޓުގައި މިހާ
ހިސާބު ބޮޑުކަމެއް ނެތެވެ. ސަރުކާރު ވެސް އެއްވެސް މަސައްކަތެއް ދިވެހިރާއްޖެ، ދެކޮޅު عليه السلام ކުރެއްވިއެވެ.
އަދި ދިވެހިރާއްޖެ ދައުލަތުގެ ބާއްޖާ ބޮޑު ހުރިހާ ކަމަކަށް ރައްކާތެރިވުމެވެ. އެހެން އަދި ބިމުން ދި
ބާރުތަކާއި ކަންކަން ބަލަހައްޓަވާ ރާއްޖޭގެ فكر ކުރެއްވުމަށް ދަންނަވަމެވެ. އަދި ދިވެހި ރައްޔިތުން ދިވެހި عليه السلام ބޮޑު ،
ބޭނުމެއް ސަރުކާރު ބަލައިގަތުމަށް އެދި ދިރިއުޅުމުގެ مسئولية ވެސް އެކަމުގައި ސަރުކާރުން ބަރާބަރު ކުރުމަށް ދަ-
ންނަވަމެވެ. އަދި ، ބަޖެޓުގެ ހިސާބުތަކުން ސަރުކާރަށް ލިބޭ ބޮޑެތި ދިރިއުޅުމަށް ދަތިކަން ދާ
ހިސާބުން ކުރު މުއްދަތަކު ބޭނުންކުރެވޭ. މިހާރު ލިބޭ 15/= ރ. އަށްވުރެ ބޮޑު ފައިސާ -/20 ރ. އަށް
ވެސް ދިއުމަށް ބޭނުންވެއެވެ. މިހާރު $\frac{1}{2}$ ބައިވެސް $\frac{1}{3}$ ބޭނުންވެއެވެ. އެއީ ގޮތަކުން ބޮޑު އެއްޗެކެވެ.
އަދި ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ ކުރިއެރުމަށް ބޭނުންތަކާއި ބަލައިގަންނަވާށެވެ. ދިރިއުޅުމުގެ ކަންކަމަށް ބައްލަވައި

ގެންދިއުމަށް عامّ ރައުޔުދިނުމާ އަޅުގަނޑުމެން ނުވެވޭ. އަޅުގަނޑުމެން ދެކެނީ ހަމަ ޖުމްހޫރީ ނިޒާމެއް ސަރުކާރުގައި ވެއްޖެނަމަ ރައްޔިތުންނަށް ހަމަހަމަކަން ލިބޭނެ ކަމަށް ނުދެކެމެވެ. އެހެން عامّ ރައުޔު ނުހޯދޭނެ ގޮތަށް ދެކޭ ފަރާތުގެ خيال ދެއްވުން ފެނޭތީއެވެ.

ދެން އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން އެދެނީ ގައުމީ ޖުމްހޫރީ ނިޒާމުގެ ބޭނުމަކީ، ކޮބައިތޯއެވެ.

ރައްޔިތުންގެ ދިރިއުޅުން ބޭނުންވާ ގޮތަށް ހިންގުމަށް އެކަށީގެންވާ ގައުމީ ޖުމްހޫރީ ނިޒާމުގައި ރައްޔިތުންގެ عامّ ރައުޔު ނެގުމަށް ފަހު ރައްޔިތުން ބޭނުންވާ ގޮތެއް، ގައުމީ ޖުމްހޫރީ ނިޒާމުގެ ބޭނުމަކީ އެއީ އަޅުގަނޑު ދެކޭ ގޮތުގައި ޙުކޫމަތު ހިންގުމެވެ. ދެން އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުންވަނީ ރައްޔިތުން ގައުމީ ދިރިއުޅުމުގައި ބާރުލިބިގެން ހުރުމެވެ. އެއީ ރައްޔިތުން ބޭނުންވާ ބާވަތެއްގެ ދިރިއުޅުމެއް ލިބިގެން ހުރުމެވެ. އަދި އަޅުގަނޑު ބޭނުންވަނީ ބޭނުންތަކާ ހިތްވަރު ހުރުމެވެ. ދެން ރައްޔިތުންގެ ދިރިއުޅުމަށް ބޭނުންވާ ތަކެތި ލިބުމަށް ޖުމްހޫރީ ނިޒާމުގެ ސަބަބުން ވާނެއެވެ. ދެން ރައްޔިތުން ބާރުލިބޭ ގޮތަށް ކުރުމެވެ. ދެން އަޅުގަނޑުމެން ދެކޭގޮތުގައި ހަމަ ހަމަ ޖުމްހޫރީ ނިޒާމުގައި ވެސް ރައްޔިތުން ބޭނުންވާ ގޮތަށް އެކަމެއް ވެއެވެ. އެހެން ރައްޔިތުންގެ اقتصادية އަދި ސިޔާސީ ދިރިއުޅުމެވެ. އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ، ސަރުކާރުން ހިންގަ ހަމަ ޖުމްހޫރީ ނިޒާމު ބޭނުންވަނީ ރައްޔިތުން ވެސް ބޭނުންކުރާ ގޮތަށް އެއީ ރައްޔިތުންގެ މަޞްލަޙަތަށް ބަލާ ގޮތަށް ކުރާނެ ކަމެކެވެ. އަދި ހަމަ ޖުމްހޫރީ ނިޒާމުގެ ރައްޔިތުންގެ ބާރު ރައްޔިތުންނަށް ބޭނުންވާ ގޮތަށް ކުރުމެވެ. ރައްޔިތުންގެ عامّ ރައުޔާއި خيال ހޯދުމަށް ފަހު ރައްޔިތުން ބޭނުންވާ ގޮތެވެ. ދެން ދެން ރައްޔިތުން ބޭނުންވާ ގޮތަށް އަޅުގަނޑު ދެކެނީ ޖުމްހޫރީ އަސާސެއް ރައްޔިތުންގެ ބޭނުމެއް ދުއްވައިގެން އަޅުގަނޑުމެން ހިންގާނެ ގޮތެވެ.

رئيس الجمهورية ގެ މަޤާމަށް ހޮވުނު الأستاذ إبراهيم شهاب ވިދާޅުވިއެވެ.

އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅާ موضوع އަކީ اقتصادية ދިރިއުޅުމުގެ ބާރުލިބިގެން ހުރުމާ، އިޤުތިޞާދު އަދި ރައްޔިތުންގެ ދިރިއުޅުން ރަނގަޅުވާނެ ގޮތް އެއްކަލަ ދިރިހުރުމެވެ. އެއީ ރައްޔިތުންގެ ބާރު ނު- ދަށްވުން ދިރިއުޅުމަށް ބޭނުންވާ ތަކެތި ލިބޭނެ ގޮތަށް ހިންގުމެވެ. އެހެންކަމުން ސަރުކާރަށް ބަލާ ފައިސާ ހޯދޭނެ ގޮތް ބަލަން ޖެހެއެވެ. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑުމެން ދެކެނީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބޭނުންވާ ދިރިއުޅުމެވެ. އެއީ ދައުލަތުގެ ބާރު ރައްޔިތުންނަށް ލިބިދިނުމެވެ. ރައްޔިތުންގެ ދިރިއުޅުމަށް ބޭނުންވާ ދައުލަތުގެ ބަދަލުކުރަނީ ޖުމްހޫރީ ނިޒާމުގެ معمول ނިޒާމުގެ قانون އަސާސީ، ބޭނުންކުރުމަށް ރައްޔިތުންނަށް ލިބިދޭ ޤަވާއިދުތަކެވެ.

قانون އަކީ، މިކަމަށް އެކުލަވާލެވިފައިވާ ގަވާއިދެވެ. މިގޮތުން ވަރަށް ގިނަ ދައުލަތްތަކުގައި ދިރިއުޅުމަ
ކަށް ބިނާކޮށްފައި ... ބޭނުންކުރެވޭ ގަވާއިދެވެ. مثال އަކަށް މިދައުލަތުގެ މިގޮތުގެ "ޤާނޫނު
ފުރަތަމަ ... ދިވެހިރާއްޖޭގެ ... ކޮށްފައިވާ ... އެއީ ... މިގޮތް ...
قانون ގައި ... ކުރާ ... މިސާލަކަށް ... ދައުލަތުގެ ...
... އޮންނަ ... ކަމަށް ... ވެއެވެ. ...
... مسألة އެވެ. ... ކަމެއް ... ކުރުމަށް ...
... ކަމަށް ... ކުރުމަށް ... ކޮށްފައިވާ ...
... إتفاق مسألة އެވެ. މިއީ ... ކުރުމަށް ...
... ބޭނުންވެއެވެ. ... ކުރެވޭ ... ދައުލަތުގެ ...
... مسئولية އެވެ. ... مجلس ގެ މެމްބަރުން ... قانون
... ބޭނުންވާ ... قانون ... ކުރުމުގެ ...
... ފަހެ ... ކުރުމަށް ... ދައުލަތުގެ ...
... ދިވެހިރާއްޖޭގެ ... محصول ...
... عبد المجيد ... ކުރުމުގެ ...
... ދައުލަތުގެ ... ކުރުމަށް ...
... مصلحة ... ކުރުމެވެ. ...
... محصول ... ދިވެހިރާއްޖޭގެ ...
... ކުރެވެއެވެ. ... آمدنى ... ކުރެވެއެވެ. ...
... ކުރުމެވެ. ... ކުރުމުގެ ... އެވެ.
... ދައުލަތުގެ ... قطورة
... مسألة އެވެ. ... ، ... فقير ... ،
... ، ... ކުރެވޭނެއެވެ. މިގޮތަށް ...

ބަޔަކުން ދިރާސާކުރަންވާނެއެވެ.

ދ. ދ. އަތޮޅު ރައީސް <u>الفاضل أحمد زاهر</u> ވިދާޅުވިއެވެ. ކުރިން ވާހަކަ ދެއްކި ފަދައިން-

ބޭނުން ވަރަށް تفصيل ކޮށް އެބޭފުޅުންގެ خيال ތަން ދެއްވައިފިއެވެ. ކޮންމެ އަތޮޅަކުން ދިރާސާކުރުން

އަތޮޅުތަކުގެ ބޭނުން ހިތްވަރުދެއްވާ ދިރާސާކުރުމަށް فرصة ހޯދަދޭނެ ގޮތެއް ހުށަހަޅާލެވިއެވެ. ދަށުވެރި مجلس

އަތޮޅުތަކުގެ ބޮޑެތި ރައްޔިތުން ވެއްޓުމާ ގުޅިގެން خيال ކުރައްވައިފިއެވެ. ދެން ވެސް ދެއްކެވި

ބޭނުން ވެވަޑައިގަތުން ކުރިއަށް ގެންދިއުމާ ގުޅިގެން ސަރުކާރާ ގުޅިގެން ކުރިއަށްދާނެއެވެ.

ސަރުކާރުގެ ހިންގުމުގެ ފުރިހަމަ ޚިދުމަތް ދޭން ފެށިއެވެ. އަދި ސަރުކާރުގެ موظف ންގެ ދަރަޖަތައް

އިތުރުކުރުން ގާތްގަނޑަކަށް ބޮޑު ކުރެވިދާނެއެވެ. ރަށު އިދާރާތައް ހިންގުމުގައި ހުރި ދަތިތައް

ކުރިއަށް ގެންދިއުމުގައި ރައްޔިތުންނަށް ލުއިފަސޭހަ ކުރެވޭނެއެވެ. އެ އަތޮޅު ރައްޔިތުންގެ ދަރި-

ކުދިން ކިޔެވުމުގެ علم އުނގަންނައިދިނުމަށް ހިތްވަރު ދެއްވިއެވެ. ދެން ރަށުގައި ހުރި مادّة ތަކެތި

ދިރާސާކުރުމަށް ބޭނުން مادّة ތަކެއް ހޯދުމަށް ގެންގުޅޭނެ ގޮތް ހޯދައިދިނުމަށެވެ. އަތޮޅުގައި مادّة ހި-

ފެހި ތަކެތި ހިފެހެއްޓުމަށް ރައްޔިތުން ވާހަކަ ދެއްކެވިއެވެ. ދުވަހަކު ބޭނުންވާ (ކުޑަ-

ކުދިންގެ ކަންތަށް) އަތުރު ހުރިގޮތް އެކުލަވާލެވޭ ގޮތްތަކެއް އެއީ ރަށުގެ ތަރައްޤީއަށެވެ. ދެން

ދަރިވަރުގެ ތަޢުލީމީ ދާއިރާ ހިންގުން ކުރައްވައި ރަށުތަކުގެ ފަހިކުރުމަށް ބޭނުންވާ ސަރުކާރު

ދިރާސާކުރުމަށް ފުރުޞަތު ދިނުމަށެވެ. ތަޢުލީމީ ކަންކަމުގައި ދިރާސާކޮށް ކިޔެވުމުގެ ތަޢުލީމު ދިނުން

ކުރުމަށް ކިޔަވައިދޭ ތަޢުލީމީ ދާއިރާގައި ދަރިވަރުން ކިޔަވައިދިނުމަށެވެ. ކިޔެވުމަށް

ބޭނުންވާ ކަންކަމުގެ ތަރައްޤީ ކުރުމަށް އެދި ދިރާސާކުރެއްވުމަށް ބޭނުންވާތީ އެކަމަށް ދަ-

ފުރަތަމަ އެ ރަށުގެ ތަރައްޤީ ކުރުމަށް ގެންދިއުމަށެވެ. ދުވަހު އެ ރަށުގެ ތަރައްޤީއަށެވެ. ދެ-

ދެކޮޅު އެކުލަވާލުމަށް ދާއިރާގެ ތަޢުލީމީ ކަންކަމެވެ. ދިރާސާ ކުރުމަށް ދިރާސާގައި ދުވަހު ކުރިއަށް-

ދާނެ أصل ތަކުގެ ތެރެއިން ދަރިވަރުންގެ ތަޢުލީމީ ދާއިރާ ހިންގުމަށެވެ. އަދި ތަޢުލީމުގެ ދާއިރާގެ

އެކަށީގެންވާ ވަރަށް ބޮޑު ކަމަކަށެވެ. ދިރާސާކުރުމަށެވެ. އެހެން ދަރިވަރުންނަށް އެކަށީގެންވާ ވަރަށް

ދިރާސާކުރެވެއެވެ. ތަޢުލީމުގެ أصول ދިރާސާކުރުމަށެވެ. އެކަށީގެންވާ އެކަށައަޅާ

ތަރައްޤީކުރުމަށެވެ. އެހެން އެކަށައަޅާ. ތަޢުލީމީ ކަންކަމުގެ ބޭނުން ރަށުގެ عامّ ދަރިވަރު

ފަސޭހަކަމާއެކު ދެކެވެމުން ވިސްނާލަފައި ބެލެނިވެރި އެއްބަސްވުމެވެ. އަދި ހަމަ އެހެން އެއް ރިސާލާ ބަލަހައްޓާށެވެ

ފުރިހަމަ جوش އާއެކު ވަރަށް ފުރިހަމަ ގޮތުގައި އެންމެހާ ކަންކަމާ مسأله އަދިވެސް އަށް ގޮތަށް

އެއްފަހަރު ފުރިހަ ނުކުތާތައް ބަޔާންކޮށް ދެކުނުވަމަށް ގެނެސް އެއްބަސްވުމެއް ނިންމަވާފައެވެ. އަދި މި ކަރުދާސް

ގެން ދަތުރުކުރި ... [illegible] ... ދަތުރުކުރެއްވުމުގެ ފުރުސަތު ...

އާއިލާތަކުގެ ... [illegible] ... ރައްޔިތުންގެ ... مستقبل

... [illegible] ... ރައްޔިތުންގެ ... [illegible] ...

... مستقبل ... [illegible] ... 15 ... 15 ...

... [illegible] ... ރައްޔިތުންގެ ... [illegible] ...

... [illegible] ... نصيحة ... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ... فقير ...

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ... قبول ... [illegible] ...

... [illegible] ... ثابت ... [illegible] ...

... [illegible] ... 20 ... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ...

... [illegible] ... اقتصادية ... عامّ ... [illegible] ...

[illegible]

[illegible] 20 [illegible] 25 [illegible]

[illegible] 200 [illegible] 300 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] مستقبل [illegible]

[illegible] أهل [illegible] خيال [illegible]

[illegible] شكوى [illegible]

[illegible]

[illegible] إعتراض [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] حقيقة [illegible] خلاف [illegible]

The Library and Archives of People's Majlis

ދެން އަލުގައި މިބޮޑުމަދުރު ފުދުވިޔާފައެވެ. އަދުގަޑު ދިވާލާގެ ދަރުމަވަންތަ ވަރަވާރާގެން ޒިޔާރަތްކުރެއް
ނުކުތެވެ. އަދުގަޑުގެ ބައެއް ޤަބޫލު ނުކުރާ ކަމަށެވެ. އަދި އެ ޢިބާރާތުގެ ވަރަށް ބޮޑަށް إصلاح ކުރުމަށް
ވީ. އެކި އެކި ތަންތަނުގައި އެބަ އެބުނެވެ. ދިސާލަތަށް ބޭރުގައި އެކޮޅު ވެގެން ދިރުވުމަށް ސަރުކާރުގެ އެވަސް
ފުރުޞަތު ކުރާ ބަދަލު އެއް އެވެ.

ބޭރުގައި ވެރިން ހުރިހާ ބައްދަލުކުރައްވައެވެ. ރައްޔިތުންގެ مجلس ން ވ-
ރަސްމީ ވަޒީރު ކުރާ ބޮޑުމައިވެސް ވަސްވާސް އައިސްފައެވެ. އަދުގަޑުން ރައްޔިތުން
ވެސް ދީނީ ފުރުޞަތުން އެއްކަލަ ސަރުކާރާ ކަންތައްތަކުގައެވެ. ދިލާ
ބޭރުގައި މި އެންމެ ރައްޔިތުން ގެ ކަމުގައި އެކުލަވާފައި ކަމެއް ކުރުމަށް
އެކިތަނުގެ ދިރާސާ ކުރާށެވެ. ދިވެހި ރައްޔިތުން ގެ އަދި ބޭނުން ކަމުގެ ކަމަށް
ބޭރުގައި ބޮޑުތަކަށް ފަރުދުން ކަމެއް ކުރާނެއެވެ. އަދުގަޑުން ރައްޔިތުން ގެ ވެސް ވެރިންނާ
އަދި ރައްޔިތުން ދިވެހި ދީނާ ބަހާ އެއްގަމާ ފަހަރު ބޭނުން އެއްގޮތަކަށް
ތަޢުލީމު ދަރިވަރުން ވެރިންނާ ބޭރުގައި އެފެނުނު ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ އަދުގަޑު
ދުވަސް ހަމައަށް ކަމުގެ ރިޢާޔަތް ކުރާނެއެވެ. އަދުގަޑުން ރައްޔިތުން ގެ ރަސްމީ ކަންތައްތަކަށް
ހުރިހާ ކަމެއް ދާއިރާ ތަރައްޤީ ވެގެން ދިވެހިރާއްޖެ ގެ ކަންތައް ކުރިއަށް އެއްކަލަ ގެ ކަމަށެވެ. ބަ-
އެއް ވިޔަފާރި އެއްބަސް އެއްކަލަ ނިކަމެވެ. ވިލާ ރައްޔިތުން ބަދަލު ބޭރުގައި ބޮޑުވެރި-
ވެގެން އެއްބަސް ދިރާސާ ކުރާނެ އެއްގޮތަށް ކުރުމަށް ސަރުކާރު ގެ ހުކުމެވެ. ފަހުން މ. އަސްގެ
عمر الفاضل موسى حسن ވެސް އަދުގަޑު ދަންނަވާން އެއްކަން ވާހަކަ ބޭއްވި ވެރިޔާ
تفصيل ކުރި ދިވެހިރާއްޖެ ގެ އަދި މިޖުލުސް ކަރައިދޭ ސަރުކާރާ އެއްބަސް ދިރާސާ
ރައްޔިތުން ގެ ސަރުކާރާ އަދި ހިތް ކުރުވެ. އަދި އެފަދަ ސ. އަތޮޅު عمر الفاضل حسني محمد ވ-
ރަސްމީ ވެސް ދިވެހިރާ އެއްގަނޑު تائيد ކުރުވެ. އެކަމުގެ ޖަވާބު އެގޮތަށް އެއްވިޔަސް
ކުރުން ރަށްރަށު. عامّ ރައްޔިތުން ވަރަށް ބޮޑަށް އެދުނު ފަހެވެ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ގާނޫނުގެ ބޭސިކް
أصول އެވެ. ދެން އެކަމުގައި ބަޔާން مادّة ގެ ހުކުމް ސާބިތު މާއްދާގެ ދަށުން ވެއެވެ.

އޭގެ ސަރަޙައްދު ހާއްޞަކުރާ މުދާ އުފެއްދުމުގެ (إقتصادية أمر) ވަޒަންކޮށް ބަލައިފި އަދާކުރުން
އޮވޭ. ބައްޔަކީ އުފައްދަވާފައި ތިބި އަދި އެއްބަސްވެފައި އެބަ. އެއީ ބަޔަކު ޖަމާވެ އޮވޭ.
އުފައްދާ މީހުން ކުރާ ޤާނޫނީ ވެރިން ހުއްދަކުރަމުން ވެސް ހުރި ވިޔަފާރި. އަދި ތިޔަ
ގޮތް މިދުވަސް، ހިސާބުކުރެވޭ. ހާއްޞަ މުދާ إقتصادية އަންނަނިވި ދުވަސްތަކުގައި ބޭނުން
ކޮށްފައި ވާނެ އަދި އުފައްދާފައިވާ. އެއީ އުފެއްދުމުގެ އެއްޗެއް ބޭނުން.
އެގޮތަށް ހުސް އެބަ ބޭނުމެވެ. ދެގޮތުގެ ކުދިކުދި އާއްމުކޮށް އުފެއްދުމަށް ވަކިން
ފަސޭހަވެ. އެއީ ރައްޔިތުން ޚިދުމަތް ބޭނުމެވެ. އެފަދަ އަގުތަކުން އާއި ރުއްމަތީގެ
ވާހަކަ، ބޭނުންވާ ބޭނުން، ވަގުތުގެ އެހެން ބޭނުންތަކަށް. އެހެން އެއް ބޭނުންކުރާ
ކުރު ބޭނުންތަކުން އުފެއްދުން އެކުލެވޭ ވަރަށް ގިނަ ބޭނުންތަކެވެ. އަދި قانوني
ގޮތުން އަދި ދުވަހު ރައްޔިތުން ބޭނުންވެ. އަދި ހަމަ މުދާ تحمل ކުރާ އެއް ގޮތުން
އުފެއްދުމުގެ ރޭވުން ވަރަށް ބޮޑު މަސައްކަތް ދުވަހުން. އެއީ ބޭނުންތަކަށް ވަކި ވަކި
ބައި، ވަގުތު ހިނގުމުގެ ބޭނުންތަކުގެ އުފެއްދުމެވެ. އެކަމުގެ ހާލަތު ހިނގުމާއި
ބަލާ ބޭނުން ހިފުން އެކި ވައްތަރުގެ ހާއްޞަ އުފެއްދުން. އެއީ ދުވަހުން ފަސޭހަވާ—
ބައެއް މުދާ ބަދަލު خيال އުފެއްދުމާއި ބޭނުން، އެބޭނުންތަކަށް ހާއްޞަ ކުރާ އެއް އެކި،
ބޭނުންވާ ބޭނުން ގޮތުގެ ހިންގުން، ހަމަ ހަމަ ކުރިޔަށް އަދި ވަކިން އެއޮވޭ.
ދިގު މުއްދަތުގެ ހާއްޞަ ކުރުމުގެ، ވަކި ވަކިން އުފައްދާ. ދުވަސް ހިނގާ
ބޭނުމަށް އެއްބަސްވެ. އަދި ހަމަ ހާއްޞަ ވަޒީފާ ބޭނުން ކުރާ އެއް އެއްޗެވެ. އެހެން
އެކުވެރިން ސިފަ ދިރިއުޅުމުގެ އެތެރޭގައި. އެއީ ސިފަ ސިފަ ވެރި ބޭނުންކުރާ
ވަޒަން ބޭނުމެއް ދިނުމެވެ. ބަދަލުވެ ދުވަސްތަކުގެ އެކިއެކި ބޭނުންތައް އެގޮތް ހާއްޞަ-
ސިފަ ވަކިވަކި އެއްޗެވެ. މިހާ މިދުވަސްވަރު ބޭނުންވާ ބަދަލުތައް. ދުވަސް ބޭނުމުގެ
ދިރުމަށް ބޭނުން ދިރިއުޅުމުގެ ވަކިވަކި ގޮތަށް ބޭނުންވާ އެއްޗެހި ބޭނުން އެހެން ވަރަށް އެއް،
ދިރިއުޅުމަށް ބޭނުންވޭ. ބަދަލުވެ ދަ ބައެއް ބަލާ އެކުވެރިކަމުން ވަޒަން ވަރަށް ވަރަށް. އަދި ވަކިވަކި

އަހަރުމެން މަޖިލީހުން ދެކެމެވެ. ދަންނަވާލަން ބޭނުން ސަލާމަތުން އެއް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސަރުކާރު އުފެދިފައިވާ

އެންމެހާ ބައެއް ސިޔާސީ ތަކެއް ހުށަހެޅުމެވެ. އަދި ދެން މިވަނީ ބައިވެރިވާ ބައެއް ކޮމިޓީ ބައެއް ފަދަ ބައެއް

ޖަލްސާގައި އިންތިޚާބުގައި ޖޭގެ ސިޔާސީ ބައެއް ތަފާތު ދެކޭގޮތް ގެނެވުނެވެ. އެހެން އެހެން ބައެއް

ވެސް ހިފެހެއްޓުމަށް ކަނޑައަޅައެވެ. ދަންނަވާ އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ سياسة ފިޔަވަޅުތައް

މިހާރު މިދެ ގޮތަށް ޖެހިގެން ޖަލްސާގެ ޖަލްސާއިން އިންތިޚާބު ދިއުމަށް ބައެއް ނެތެވެ. އެގޮތުން މިދެބައިވެރިން

ޖަހައިގެން ފެށިއެވެ. އެހެން އެއަށް މިއަދުގެ ޖަލްސާގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދިވެހިން ދިފާޢު ކުރެ

އެހެން ކިޔާ ރައީސްގެ 35% ގެ ބަސް ނެގުމެވެ. މިދީ މިހެން ކުރިއަށް ދިޔުމަށް ހަމަޖެހިން ބޭއްވެ.

އެންމެ قانون ގެ مادّة ގެ ދެ، . . . އަދި ރައީސާ ބަދަލުކުރުމަށް ބޭނުންވާ ބަސްތަކެވެ

ގަވާ، ގޮތުގައި ބަހައިލުމަށް މަޖިލީހުގެ ރައީސް ބަދަލުކުރެވޭނެއެވެ. މިގޮތުން އެހެން މެމްބަރުން

35% ގެ ބަސް ހޯދުމަށް ގޮތްތަކެއް ޖަލްސާގައި ހަމަޖެހޭ ގޮތަށް ބޭނުން މެމްބަރުން،

100% ގެ ބަސްދީފައެވެ. އަދި އެހެން މެމްބަރުން ރައީސް * ގެ ބަސް ދިނެވެ. ބަދަލު އަހަރު

އެމެރިކާ މިނިސްޓަރު ސަރުކާރު إصلاح ކުރުމަށް ބޭނުންވި. މިހެން ހުށަހެޅުމުގެ ކަރުދާސް

ފޮނުވާލިން އެމެރިކާ ސަރުކާރުގެ ދެބައިވެރި ހުށަހެޅުމުގެ ބަސް ބަހައިލުމެވެ. އެހެން ބައެއް

އެބަ ހުށަހެޅި އެއް ގަބޫލުކުރި، އެހެން ހުށަހެޅިން، ބައެއް ޖަލްސާގައި ވަރަށް

އަދި ތިން ބައެއް ގެ ބަސް ދިނެވެ. އެމެރިކާ مجلس އަށް އައިސް މިކަމާ

ގުޅޭ ކަންކަމަށް ފޮނުވާލާ ބައެއް ފަހުން. އޭގެ ބަސް ދިން، އެމެރިކާ ބައެއް

ދެކޭ އެއްގޮތް خيال ހުށަހެޅި ފެށުނެވެ. ފެށި ބަހުރުވަ ދިވެހި ފަރާތް

ވަޒީރު ގެ ބަސް ހޯދުމަށް ހަމަޖެހުނެވެ. ގޮތެއް އެއް ގޮތެއް ހޯދުނެވެ. އަދި ބައެއް

ބަހުރުވަ ޖަލްސާގެ ރައީސް ބަދަލުކުރުމަށް ފަރާތް ކުރިމަތިލި ފާސްވިއެވެ. ބައެއް

ގޮތެއް ރައީސް ފެށުނު ގޮތުން ބަދަލުކުރުމެވެ. އެހެން ރައީސް ބަދަލު އަދި

އިތުރު ރައީސް ބަދަލުކުރުމަށް ނިންމުނެވެ. އެމެރިކާ ބަހުގެ ގޮތުން ބަހުރުވަ އެވެ.

އެ ގޮތުގެ ރައީސް ބަދަލެވެ. މިހާރު މަޖިލީހުގެ އަދި ބަދަލު ބަސްތަކެއް ބޭނުންވާ ގޮތުގައި

[illegible]

[illegible] فيال [illegible]

[illegible]

ސ. އަތޮޅު މެމްބަރު الفاضل حسين [illegible] ދީދީ ވިދާޅުވިއެވެ. އަޅުގަނޑު [illegible]

[illegible] رئيس الجمهورية ގެ މެމްބަރު الفاضل [illegible] محمد [illegible]

[illegible] مجلس ގެ މެމްބަރުން [illegible]

[illegible] مجلس [illegible] مسالة [illegible] މެމްބަރުން انتخاب [illegible] عين [illegible]

[illegible] وكالات [illegible] قانون أساسي [illegible] انتخاب [illegible] عين

[illegible] رئيس الجمهورية ގެ މެމްބަރު وكالات [illegible] رئيس

الجمهورية [illegible]

[illegible] مصرب [illegible]

رئيس الجمهورية ގެ މެމްބަރު الفاضل [illegible] محمد [illegible] ވިދާޅުވިއެވެ. އަޅުގަނޑު

[illegible] مجلس [illegible] عين [illegible] رئيس الجمهورية [illegible]

ނިމުނީއެވެ. އެހެންނަމަވެސް رئيس الجمهورية ގެ އިރުޝާދުކުރެއްވުން، އަޅުގަނޑުގެ އަޅުގެ އިރުޝާދު
ހާސިލްވުން ބަހައްޓާލެއްވީ مجلس ގައި އިރުޝާދުކުރެއްވި خيال އާންމުކޮށް ބަޔާނަށް ފަހުގައި
އަޅުގަނޑު - އަޅުގަނޑުމެން އެބަ އެދިވަޑައިގަން ނެތެވެ. އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑު ދެއްކި ވާހަކަ އެއީ، ދައުލަތް
ދެމެހެއްޓުމަށް ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް ވަޒަންކޮށް ބެލުމެވެ. އަޅުގަނޑު ވާހަކަ ދެއްކީ ހަމައެކަނި އިންތިޚާބު
އާ ކަނޑައެޅުމަށެވެ. ކަމާބެހޭ ކަމާބެހޭ ވާހަކަ ދެކެވުނު ދެއްކެވުމަށް އަޅުގަނޑު
ކުރެވުނު ވަރަކަށް اخلاص ތެރިކަމާއެކު ހިތްވަރުދެމުން ޝަރަފުގެ ކަމުގެ އިންތިޚާބު
ވަކިވުމަށް ކުރުން އަދި އާދޭސް ކުރަމުން ނުވަތަ ހުރިހާ ބަޔަކު ޝައުޤުވެރިކަމާ އިންތިޚާބާ ކަމުގެ
ބޭނުން ވަރަށް ކުރެވުނު އަޅުގަނޑު ވާހަކަ ދައްކަނީ. އަޅުގަނޑު ދަންނަ ޝައުޤުވެރި އިންތިޚާބާ
ކަމުގެ ވަރަށް ބޭނުން އިތުރަށް ދިނުމަށް ކުރާ ކަމެއް ކުރަމުން އެބަ ދަނީ ވަރަށް ބޮޑަށް جمعية ތަކުން
ކުރެވޭ ސިޔާސީ ކަންތައް ދިރިއުޅުމަށް ފައިދާ ކުރުމަށް ކޮށްދޭ ކަންތައް
ވަރުގަދަ، ދަރުމަ އިންތިޚާބާ ކަމުގެ ބޭނުން ދިނުމަށް ދެކެވުނު ވާހަކަތަށް ވަރަށް ދަރުމަވަންތަ.
ދެކޮޅު ހެދި ދިނުން - އަޅުގަނޑު ބޭރު الفاضل حسين ދީދީ ކުޅުދުއްފުށި ކުރެއްވި ވާހަކަ ދަރުމަވަންތަ
އަޅުގަނޑު ވެސް އެދެމުންނެވެ.

ދިރާސާކުރުމަށް ކޮމިޓީއަކަށް ފޮނުވުމަށް ހުށަހެޅުއްވި 10 މެންބަރުންގެ އިތުރުން
އެއީ އަޣްލަބިއްޔަތު މަޖިލީހުގެ رئيس ވޯޓަށް އެހުމެވެ. ވޯޓު ދެއްވީ 30، 11 އެވެ. حاضر ގ
ޖުމްލަ 38 މެމްބަރުންނެވެ.

10 މެންބަރުންގެ އިތުރުން ވޯޓު 40، 11 ގައި. 38 މެމްބަރުންނާއެކު ދެކެން
مجلس ފާސްކުރެއްވިއެވެ.

މާއްދާ ހުށަހެޅުއްވީ ފުވައްމުލަކުގެ މެންބަރު الفاضل اسمعيل فتحي ވިދާޅުވިއެވެ.
އަޅުގަނޑު ހުށަހެޅުއްވި މަޝްވަރާކުރުމަށް ބޭނުންވާ ދައުރު ޚިޔާލު ފާޅުކުރައްވާށެވެ، އަދި
މަޖިލިސް ދެކެވުނު ވާހަކަތަށް. ފަހުން ބޭފުޅާ الفاضل أحمد
زاهر ދެއްކެވި ވާހަކައިގެ ތެރެއިން ސިޔާސީ ކަންތައްތަކަށް ބެހޭ ވާހަކަ ދެއްކެވި ފަދައިން.

ޢިމާރާތުގެ ވަރަށްބޮޑު ތަފާތުތަކެއް. އަދި މިބިލުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ ގ ވަނަ ނަންބަރުގައި ވާގޮތަށް ސަރުކާރު
ކުންފުނިތަކުގެ ބޭނުން ހިފުމުގައި. އަދި މިގޮތުން ފަރާތަކަށް ނެރޭ ދަރަނީގެ ފޮރިން އިންވެސްޓްމަންޓް
ހުށަހަޅައިދޭން ފޮރިން އިންވެސްޓްމަންޓް ޕްރޮޖެކްޓްތަކަށް. ގެ ރާ-ގައި ވާ ބައިތަކެވެ. އަދި މިއަދާލަތު ކުރާ-
ގައި ފޮރިން އިންވެސްޓްމަންޓް ކުރުމުގައި، ފަރާތްތަކުގެ ބަރާބަރު ގެނައީ. ކުރިއަށް ތަރައްޤީ ކުރުމުގެ
ކުރިން ސަރުކާރުގެ މިބަޔާނާ ރަސްމީ ސަރުކާރު ފަރާތުން. ވަރަށްގިނަ ފަރާތްތަކުން ވަރަށް ގެނަ-
ބޮޑު މާލިއްޔަތު ބާރެއް މަސްއަލަ ދެކެމުން ހުށަހަޅަނީ. އަދި އިތުރުން ހުށަހަޅައި ވަނީ
ފަދަ ފޮރިން އިންވެސްޓްމަންޓް ޕްރޮޖެކްޓްތަކާ، ފޮރިން ޕްރޮޖެކްޓް ޕްރޮޖެކްޓް ކުރެވޭނީ ކިހާވަރަކަށް؟ އެހެން
ބުނަންޏާ، ފޮރިން ޕްރޮޖެކްޓްތަކަށް ކުރާއިރު، ފޮރިން ކުރުމުގެ ބައިވެރިވުން ކޮބައިތޯ ރައްކާތެރި
ކުރުމަށް ބޭނުންވާ ގޮތަށް ބަލައިގެން. އެހެންވީމާ ފޮރިން ޕްރޮޖެކްޓްތަކުން އިތުރަށް ބޭނުންވާ
ފޮރިން އިންވެސްޓްމަންޓް ބާވަތްތަކާއި ގުޅިގެން، އަދި ސަރުކާރުން ފޮރިން އިންވެސްޓްމަންޓް ކުރާ ބަޔަކު
ގޮތުގެ މަތިން ފައިދާ ކުރަނީ ތަކެއް ކުރުމަށް. އެހެންވީމާ ރަށްރަށުގައި އަދި ތަރައްޤީ
އިންޑިއާ ތަރައްޤީ ކުރުމަށް ފައިދާ ކުރާ ދޫކުރުމުގައި ފޮރިން ޕްރޮޖެކްޓްތަކުގެ ޤަވާޢިދުތަކާ
ފޮރިން ޕްރޮޖެކްޓް އެކުއެކީ ކުރެވޭ ބަލަހައްޓާ ގޮތަށް ގޮތެއް ހުށަހަޅާނަމަ ފައިދާކުރެވިދާނެ.
ފޮރިން ޕްރޮޖެކްޓް ނެތް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރާއްޖެތެރޭގައި ސަރުކާރުން ދޫކޮށްފައިވާ ކުންފުނިތައް މަޢުމޫލް ގެ
ޤާނޫނު އެއްގޮތަށް ހިންގަމުންދަނީ. ރާއްޖޭގެ ތިމާވެށީގެ ރައްކާތެރިކަމާ ބެހޭގޮތުން ވެސް ކުރެވޭނެ.
އަދި މިއީ ބަލާ، ބަލާ، ފައިދާ ހުރިގޮތުން 10% ބެހެއްޓުމަށް. ފައިދާ ހުރިގޮތުން ކުރާ-
ކުރެވޭނެ. ކުރިން ސަރުކާރުގެ ބަރާބަރު ޢާއްމު ރައްޔިތުންނަށް ފައިދާކުރާ އިންސާނުންނަށް ދެވޭ-
ނުވެއެވެ. އަދި މީހުން ބަލަހައްޓައިގެން އެ ސަރުކާރުގެ ބަޔަކަށް ޢާއްމު ރައްޔިތުންނަށް ފައިދާކުރާ ކަމެއް ނެތެވެ.
ހަމަ އިތުރަށް ސ: އަޅުގަނޑު ސުވާލު ކުރީ ފަރާތުން ޖަވާބު ، ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން ބޭނުން
ދުވަހު ހުށަހަޅާނެ ގޮތެއް ދަނެގެން ވާނެ. ސަރުކާރުގެ ބޭނުމަށް 7 އިތުރު ކުރެވޭ ސަރުކާރުގެ ބޭނުން 5½
ބަޖެޓް ކުރިން ބޭނުންކުރާ ފޮރިން ޕްރޮޖެކްޓް ތަރައްޤީ ކުރުމަށް. އެހެން ދަށްކުރެވޭނެ. ސަރުކާރުގެ ބޭނުން
ބަޖެޓްގެ 4 ވަނަ. ފަރާތް ވަނީ ބުރަވެވޭ ނ. އަޅުގަނޑު ބަލާ ރަށްރަށުގައި ފަރާތްތަކުން ތަރައްޤީ ކުރުމުގެ ބޭނުން

ޖުމްހޫރީ ނިޒާމުން އިސްލާމްދީނާއި ޤައުމާ ޚިލާފުވާކަމަށް ޤަބޫލުކުރާ ފަރާތްތަކެއް ނެތެވެ. އަޅުގަނޑުމެން ހިތްވަރާއެކު
އެނގޭނެ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޖުމްހޫރީނިޒާމް ޤަބޫލުކުރެވޭނެ ޤަވާޢިދާ އެއްގޮތަށް ކަމެއް ކުރެވޭނީ ކަމުގައި ކަމެވެ. އަދި
ގަދަހަމަ ބާރުވެރިކަމާ ގުޅިގެން އެބައިމީހުންގެ ޢަދަދު އިތުރުވެއެވެ. އެކަމުގެ އަދި 105% އަށް ބޮޑުވެފައިވެ
އެވެ. އަދި މިގޮތުން ފެނިގެންދާ ގޮތުގެ ޢަދަދު އެއްގޮތަކަށް ވެއެވެ. ދިވެހިންގެ އެކުލެވިގެންވާ ގޮތުގެމަތިން
ބަލައިލުމުން މިހާރުގެ ގޮތުގައި ގާތްގަނޑަކަށް ވެއެވެ. މިފަދަ ނިޒާމުގެ ތެރެއިން ފެނިގެންދާ ނަތީޖާ
ރައްޔިތުންގެ މަޞްލަޙަތު ފުދޭނެ ގޮތަށް ވާނެކަމުގައި ބަލައިގަނެވެއެވެ.

މ. އަތޮޅު މެމްބަރު الفاضل علي آدم ވިދާޅުވިއެވެ. އަޅުގަނޑަކީވެސް ޖުމްހޫރީ ނިޒާމަށް
ތާއީދުކުރާ މީހެކެވެ. އަތޮޅުތަކުގެ މެމްބަރުންނާއެކު ވާހަކަ ދައްކައި إخلاص ތެރިކަމާއެކު ޢިއްޒަތްތެރި
މެމްބަރުން އަޅުގަނޑު ދެކެނީ ވަރަށް ބޮޑަށް ١٥ އަހަރުން ދުވަހަށް ދިޔަކަމެވެ. ބަދަލުގެނައުމަށް
އެއްބަސް ވެއެވެ. ދިވެހިން ރައްޔިތުންގެ مجلس ގައި ހުރި ތަފާތު ގޮތްގޮތަށް ދިޔުމަށް
ދެވެނީ ގައުމުގެ ރައްކާތެރިކަމަށް ކަމަށް ދެކެމެވެ. ވޯޓު ދިނުމުގައި ބުނާ ގޮތެއް ދެކެމެވެ. މިފަދަ
ދުވަހުގައި ވ. އަތޮޅު މެމްބަރު الفاضل أحمد ناصر ވިދާޅުވި ١٥ އަހަރުގެ ތަޖުރިބާ ހާސިލުވެ އަރާ
ދެން ވަކިކުރުމަށް ވިދާޅުވެއްޖެއެވެ. އަދި އަޅުގަނޑުގެ ބޮޑު قبول ކުރާ ވާހަކަ ދަންނަވަން.

މިހާރު ދަންނަވާ އަޅުގަނޑު މ. އަތޮޅު މެމްބަރު ވިދާޅުވި قدم ގެ ސަބަބުން ވާނެކަމެވެ.

އެވަގުތުން ފިޔަވަޅު އަޅަންޖެހޭނެ އަޅުގަނޑުގެ ބޮޑު އެދުމެވެ. އެކަން حق
واجب އެކަން ވެއްޖެއެވެ. ރައްޔިތުންގެ ބަސް ގަބޫލުކުރާ އެއްމެ ރަނގަޅު ގޮތެއް ހޯދުމަށް ތިބި
ނަފުސް علد ފެނިފައެވެ. އަޅުގަނޑަށް ހީވާގޮތުގައި ރަނގަޅު ގޮތަކީ މިފަދަ ގޮތެވެ. މިގޮތް
ވާނީ މިހާ ޢިއްޒަތްތެރި މެމްބަރުންނަށް ސާފުކޮށް ދެއްވުން تكرار ކޮށް ގޮތުގެމަތިން ގެނައުމަށް
އެދެމެވެ.

رئيس الجمهورية ގެ ނަމުގައި ރަސްމީގޮތުން الأستاذ ابرهيم شهاب ވިދާޅުވިއެވެ.
އަޅުގަނޑު ވާހަކަ ދެއްކީ ނަސީހަތެވެ. ފަހުގެ ދެއްކި ވާހަކަ މިގޮތުން އަޅުގަނޑު ވިސްނާލީ ވާހަކަ
ދެކޭ ގޮތުން ވިސްނުމެވެ. ވާހަކަ ދިޔައީ އަޅުގަނޑުގެ ގުޅުންހުރި ޖުމްހޫރިއްޔާ ދެމެހެއްޓުމުގެ ވާހަކައި،

ވަޒީފާއަކީ ގެއަށް ގެނެސް ބޮޑު ބަޔަކު ކިޔަވައިދިނުމެވެ. އޭރު ސަރުކާރުގެ ވަޒީފާއަށް ލިބޭ ދުވެ. އޭރު 200 ނުވަތަ 300 ވަރަށް ދަރިވަރުން އުޅެއެވެ. ދަރިވަރުންގެ ތެރޭގައި ވަޒީފާއަށް ނުކުތް ދަރިވަރުވެ. ދަރުސް ކިޔަވައިދިނުމުގައި ވަޒީފާއަށް ނުކުމެ ހުރެއެވެ. ދަރުސް ދޭކަށް ވަޒީފާ އަދާކުރި ވަޒީފާ ލިބިއްޖެއެވެ. އޭގެ ތެރޭގައި ދަރުސް ދިނުން ވަޒީފާ ދެއްވިއެވެ. ދެން ވަޒީފާ ދީގެން ދަރަޖަ ދީގެން ދިނެވެ.

ސ. އަތޮޅުބޮޑު الفاضل عبدالله جميل ހިތަދޫއެވެ. ދަރުސް ކިޔަވައިދިނުން އަރިހުގައި ވަޒީފާ ދެއްވި مثال އެވެ. އަތޮޅުގެ ހިތަދޫ ކަރަންޓުގެ ފަރާތުން ކުދިން ބޭނުންވެ. އިސްލާމް ދީނާއި ދަރުސް ކިޔަވައިދިނުން ބޭނުމެވެ. އަތޮޅު އަތޮޅުގެ ދަރިވަރުން ހި ދަރި- ވަރުން އަތޮޅުގެ ހިތަދޫގެ ދަރިވަރުން ދަރުސް ދެއްވާ ދަރުސް ދިނުމެވެ. އަތޮޅުގެ އެވެ. އަތޮޅުގެ އުސްތާދު ކަމުގައި 2 އަހަރު ވަޒީފާ ދެއްވިއެވެ. ސ. އަތޮޅުބޮޑު الفاضل علي آدم އެވެ. އަތޮޅުގެ ދަރުސްދޭން ކިޔަވައިދިނުން ހިތަދޫ ވަޒީފާ ދެއްވާ ވަޒީފާއެވެ. ވަޒީ ކިޔަވާ ހިތަދޫ ދަރިވަރުންނަށް، 15 އަހަރު ދުވަހު ވަޒީފާ ދެއްވި ދަރުސްދޭން ތަޢުލީމު ލިބިފައެވެ. އޭ ދުވަސް ވަރަށް مستقبل ގެ ދަރިވަރުން އެކަށައަޅުއްވާ ކިޔަވައިދެއްވި ދަރުސް ދެއްވިއެވެ. އެ ކަމުގައި އުމުރުން ނުވަތަ ބޮޑު ވަޒީފާ ދެއްވި ސަރުކާރުން ވަޒީފާ ދެއްވިއެވެ. އެކަމަށް ދަރިވަރުން ކިޔަވައިދިނުމުގެ أصول ށް ދަރުސް ދެއްވި ދަރިވަރުން ހިތަދޫގައި ކިޔަވައިދެއްވާ ދަރުސް ދެއްވިއެވެ. ވަޒީފާއަށް ދަރަޖަ ދީގެން ބަދަލު ދެއްވިއެވެ. ހިތަދޫ ކިޔަވައިދިނުމުގެ ވަޒީފާ 20 ވަނަ ދުވަހު ދެއްވިއެވެ.

މަރަދޫ الفاضل الياس ابراهيم ހިތަދޫއެވެ. އަތޮޅުގައި ބޮޑު ދަރަޖަ ދެއްވި ހިތަދޫގެ ދަރިވަރުން ކިޔަވައިދެއްވިއެވެ. ސަރުކާރުން ދަރުސް ހިތަދޫގައި معمول معاف ކުރެއްވިއެވެ. އޭގެ އަސާސީ قانون ފަދަ ވަޒީފާ ދެއްވިއެވެ. ނަމަވެސް، ދަރިވަރުން ސަރުކާރުން ދަރުސް ދެއްވި ހިތަދޫގެ ދަރިވަރުން ކިޔަވައިދެއްވިއެވެ. އެ ސ. އަތޮޅު ދަރިވަރުންގެ ތެރެއިން ހިތަދޫ ދަރިވަރުން ދަރުސް ދެއްވި ދަރިވަރުން ކިޔަވައިދިނުމުގެ އަ-

ކޮށްފައެވެ. އެހެންކަމުން މިހާރުވެސް ހިނގަމުންދާ އެއްވެސް ހިސާބަކުން ސަރުކާރުގެ ދަރަޖަ ދަށްކޮށް،
ބޮޑުމީހުންގެ ތެރޭގައި އެންމެ ނުރައްކާތެރި ކަމެއްކަމުގައި ބެލެވެއެވެ. އެއީ އެހެނިހެން ގޮތަކުން ސަރުކާރު
معمول ނުކުރެވޭނެ ގޮތެއް معمول معاف ކުރުމުގައި 1963 ވަނަ އަހަރު އެވެ. އަދި
ސަރުކާރުން قتل ކުރުމުގެ ޙައްދު، އެހެނީ އެއިން ތަކެއް ހަމަޖެހިފައެވެ.
އެހެންކަމުން ހަމައެކަނި ޤާނޫނުގައި އެބަލާ ކަނޑައަޅާފައިވާ 10 އަހަރު ދުވަސް ހުށަހަޅައެވެ. މި
قانون ހުށަހެޅުމުގައި އެހެން ދުވަހު ހެދިއެވެ. އެގޮތުން ހަމަޖެހިފައިވާ ގޮތުގައި ސަރު
ކާރުގެ ފަރާތުން، ބޮޑެތި ކަންތައްތަކުގައި معمول معاف ކުރެވެއެވެ. އެއީ ހަމަ ގާނޫނީ
ގޮތުގައި ކަށަވަރުވެފައެވެ. އެއީ معمول ކުރެވިފައި ނުވާ ހާލަތެކެވެ. މިގޮތް
އެވެ. މިގޮތަށް ހަމަ ކަމަކަށް عام ޝަރުޢީ ގޮތުން ހިނގާނެއެވެ. މިގޮތް
ހަމަ ގޮތަށް ފަސްކުރުން، ވަރަށް ބޮޑު ދަރަޖައެއްގެ ގޮތުގައި ހުރިހާ ތަނެއްގައި تأثير ކުރެވެއެވެ.

ގދ. އަލްޤާޟީ الفاضل أحمد زاهر ހިތަދޫގައެވެ. އެހެންކަމުން ދަރުސްދީ ވަގުތަކީ
ދަރުސް ކިޔަވައިދެމުން ގެންދިއުމަށް ބަލާ ބޮޑުކަން ދަނީ، ހިތަދޫ ބޮޑު ދަރަޖައިގެ،
ބަހުން، ބޮޑު ދަރަޖައިގެ ގޮތުން ހިމެނޭ ދަރުސްދޭ ފަރާތް. އަލްޤާޟީ الفاضل
علي آدم ގެ ހިތަދޫގައި ބޮޑަށް ގޮވާލުމުގެ تكرار ކުރެވުނު ގޮތެވެ. އެހެން ބޮޑު ކަމެއް އަދި
ދަރުސް ދިނުމުގައި ބަލާ ބޮޑު ކަމެކެވެ ގދ. ޤާޟީ معلومات ދެވިފައެވެ. އެ ގޮތުގައި ދަރަޖަ
ހިފައިގެން ދިޔައެވެ. އެހެން ގދ. އަލްޤާޟީ ހުންނަ ގޮތުން ބަލާ ހިތަދޫ مشهور ބޮޑު
އެވެ. އެ ހަމަ ގޮތަކީ، ބޮޑު ދަރަޖައިގެ ތެރޭ، އެ ކަމުގެ ބޮޑު معلومات
ލިބިފައި ހުރި ގޮތަށް ހިތަދޫ ދަރުސްދެއްވިއެވެ. އެހެންކަމުން ދަރުސް ކިޔަވައިދޭ
علم ގެ ބޮޑު ދަރުސް ހިމެނޭ ސަރުކާރުގެ ތަޢުލީމު ކުރުވުމުގައި އެވެ.
އެގޮތުން ބޮޑުގެ تاريخ ގެ ބޮޑު ކަމެއް އަހަރުތަކުގައި އެނގޭނެއެވެ. އެއިން ގޮތުން
އެހެންކަމުން ދަރުސް ދެވުނީ ގދ. އަލްޤާޟީ ހިތަދޫ ވަރަށް ބޮޑެވެ. އަދި ފަހުން 10 އަހަރު
ދުވަހު ބޮޑު، ބަހާ އެގޮތުން ގެނައުމަށް ގާނޫނީ ގޮތުން ބަލާ ބޮޑުވެއެވެ. އެހެން

The Library and Archives of People's Majlis

ރިވޯލްވިންގ ފަންޑުގެ ދަށުން ދޫކުރާ ލޯނު ހަރުދަނާ ކުރުމަށް ތަރައްޤީގެ މުއައްސަސާ އިންސްޓިޓިއުޝަން ކުރުމަކީ،
ރަށުތަކުގެ ތަރައްޤީ ހާސިލުކުރުމަށް. އަދި ލޯނު ދޫކުރުމަށް ރިވޯލްވިންގ ފަންޑުގެ ދަށުން ދޫކުރާ ލޯނު ހަރުދަނާ ކުރުމަށް ތަރައްޤީ
ކުރުމަށް އިންސްޓިޓިއުޝަން ގާއިމުކޮށް ހަރަކާތްތެރިވުން. އަދި މިކަމަށްޓަކައި، ޚާއްޞަކޮށް ޒުވާނުން
ތަރައްޤީ އުފެއްދުމަށް ކުރެވޭ މަސައްކަތުގައި ތިރީ ހިންގުމަށް. އަދި ޒުވާނުންގެ އަތްޕުޅު ދަށުން
އެއް ބާރުވެރި ރައްޔިތުން ފިޔަވަޅު އެޅުމަށް، ހަމައެހެންމެ ތަރައްޤީ އިންސްޓިޓިއުޓުގެ ހިންގުން ފެށުމަށް
އެދެމުން ފާހަގަކުރަން. އެގޮތުން ރަށު ތަރައްޤީގެ ހަރަކާތްތައް ގާއިމުކޮށް ސިޔާސަތުތަކުން އެކުލަވާލަން.
އަދި ހަމަ ހިއްސާކޮށް ރަށު ތަރައްޤީ ލޯނު ދިނުމަށް ޖުމްލަ ތަރައްޤީގެ ބަޖެޓަށް ވޭތުވެދިޔަ
ގޮތަށް ބޮޑަށް ބަދަލުކުރަން. ހިސާބުން އަހަރުގެ ފަހުން ދޫކުރެވުނު ލޯނުގެ މިންވަރު ހިސާބުން ތަރައްޤީ
ހަދަމުން. ހަމަ 1000 ރުފިޔާ އެއްބަސް ވުމާއި، مستقبل ގައި 50000 ރުފިޔާ އާދެން އެވެ.
އެހެން ކުދިކުދި ކުންފުނިތައް ހިންގުމަށް. ތިޔަ رئيس الجمهورية ގެ ފަރާތުން ފާހަގަ ފުރަތަމަ مثال
އެވެ. ހަމަ އެހެން ވެސް ތަރައްޤީ ދޭތެރެ ކުރެވޭ ތަރައްޤީގެ ތަޖުރިބާއެއް تجربة ގޮތުން ހަމަ
ކުރެވުނެވެ. އަދި ހަމަ އެއްގޮތަށް ގޮސް ކުރެވުނު ކުރިއަރާ ފެންވަރަކަށް ކުރެވުނު. ހަމަ ދަނޑުވެރިކަން.
ކޮންމެ ދާއިރާއެއް. ކަނޑު ރާއްޖެ. މިހާރު އަތޮޅުގެ ރަށްތަކުގެ ސަރަހައްދުތަކުގެ روح ގޮތުން ތަފާތު-
ވާނެއެވެ. ދުނިޔޭގެ އާބާދީ ތަރައްޤީކޮށް ހަރުދަނާ ކުރުމަށް ތިޔަ ޖުމްހޫރިއްޔާ ފުރުޞަތު ދިނުން،
ރިޕޯޓުގެ ދިރާސާ بيان އިގެ ތަފާސް ހިސާބު. އަދި ހިއްސާކުރާ މައްސަލަ ފަހަރު ކުރަންޖެހޭ ގޮތް
ދިރާސާކޮށް. ކުރިއެރުން ދަނޑި، އެ މަސައްކަތުގެ قانون ގެ ދަށުން މަސައްކަތް ކުރެވިދާނެއެވެ. މިހާ މި
ގޮތަށް ބަދަލުކުރަން ތަރައްޤީ ކުރުމަށް ހިސާބުން ގޮތަށް قبول ކުރާ ސަބަބަކީ ދިވެހި އެވެ.
ދެން ވިސްނުމުގެ ޒުވާނުން ވަޒީފާ ދެއްވުމުގެ ރޭވުންތަކެއް ކުރުމަށް. ކޮންމެ ދުވަހެއް. ފުރި-
ސާ، ޚިދުމަތް ދިނުމަށް އެކަށީގެން ފިޔަވަޅުތައް. އަދި ޚާއްޞަކޮށް، އަސާސީ ބިނާކުރާ ޕްރޮގްރާމް ވަރަށް ބޮޑެވެ.
ދިރާސާކުރަން امتحان އެވެ ފުރުޞަތު ތަފާސް قانون ގެ ބޭނުން ހޯދުމަށް. އަދިވެސް ކުރަން ބޭނުން
ފުރަތަމަ ދާއިރާތަކުން އޮފީސް ބާރުވެރި ދިރާސާކުރާނެއެވެ. ޚާއްޞަ ތަރައްޤީ ބޮޑެތި ދިރާސާ
ގޮތެއް. އެކުލަވާލާ ގޮތުން، އެމީހުން ރައްޔިތުން ހަމައެކަނި އެކުލަވާލުމަށް ޒުވާނުން މަސައްކަތް ކުރުމުގެ ގޮތުން

ވެރިކަމާ ގުޅޭ ވާހަކަ. އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑު ހިތަށް އަރާ ގޮތުގައި ޓެކްސް ނެގުމަށް ، ޖެހޭ-
ހިސާބު ހިންގުމަށް ބޭނުންވާ. އެހެނީ އެއްވެސް ގޮތަކުން އަޅުގަނޑުމެން ސަރުކާރުން ކުރާ މަސައްކަތަށް ، އެކަމަށް ބޭ-
ނުން ވާ ފައިސާ ލިބޭނެ. އެހެން ނަމަވެސް ޓެކްސް ނެގުމުގައި ވިސްނަންޖެހޭ ބައެއް ކަންތައް ގިނަވެގެން
އެކަން ކުރުމަށް ބޭނުން قبول ކުރެވޭނެ ގޮތެއް ހޯދަން ޖެހެއެވެ. އަޅުގަނޑު ދެކެނީ 30%، 35% އަށް
ވުރެން އަގު ބޮޑުނުވާނެ ގޮތަކަށް ބެލުމަށް ޓެކްސް ނެގުމުން އާމްދަނީގެ 15 އިންސައްތަ ވަރަކަށް
އެއްވާނެ، އެހެންކަމުން އާމްދަނީގެ 20 ވަރަކަށް ވަރަށް ބޮޑު މުހިއްމު ކަމެއް ކަމަށް ވެއެވެ. ދިވެހިރާއްޖެއިން
އަހަރަކު ހިންގަން ޖެހޭ ބޭނުންތަކަށް ޖެހޭ ފައިސާ ހޯދުމަށް ހުށަހެޅޭ ގޮތް. އެކަމަކު حال އެހެން ނަމަވެސް
ހިންގަން ޖެހޭ ސަރުކާރު ވެރިކަމަށް 20 ވަރަކަށް ޖެހޭ ޚަރަދުތަކުގެ حق އެހެން ނަމަވެސް
ދިނުމަށް ފަހު ސަރުކާރަށް ލިބޭ. މިހެން އަޅުގަނޑު ދެކެނީ عامّ ބަޔަކަށް ދޭން ، އަޅުގަނޑު ދެކޭ مستقبل
އަށް ބަލާއިރު ޖެހޭ ކަންތައްތަކަށް ބަލާލެވޭ. އަޅުގަނޑު ހިސާބުން ދެކެނީ އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި
ޓެކްސް ނަގަން ދެކެވޭ ގޮތުގައި ސަރުކާރަށް އެކަށީގެން ، ރައްޔިތުން އަދި ދެކެވޭ ގޮތް ވާ
ކަމެވެ. ޓެކްސް ނަގާފައި ހިންގާ ވެރިކަމަށް އެއްބަސްވުމާއި ހިތްހަމަޖެހުން ލިބޭނެ އެކަމަކު ރައްޔިތުން
ބޭނުންވާ ގޮތަކަށް ހިންގުމުން ގޮތް ހުރި. އެއީ އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި ކަމެވެ. އެހެން
ނަމަވެސް ޓެކްސް خيال ކުރާ ރައްޔިތުން ، ބައެއް ދެކެނީ. خيال ބަލާއިރު ދެކެވޭ
ގޮތް ދިޔަ ގޮތަކީ مادّة ތަކަށް ބަލާށެވެ.

ދެން ވާހަކަ ދެއްކެވީ مجلس ގެ رئيس އަލްއުސްތާޛު الشيخ أحمد شاطر ވިދާޅުވިއެވެ.

ޓެކްސް ނަގާ ގޮތް ރައްޔިތުން ބެލުމެވެ. އަޅުގަނޑު ޓެކްސް ނަގާ ގޮތަށް ބަލައިގެން ދެކެވޭ
ކަމަށް ބަލައިގެން ސ. އަތޮޅު މެމްބަރު الفاضل حسين محمد ވާހަކަ ދެއްކެވިއެވެ.

ދެން ވާހަކަ ސ. އަތޮޅު މެމްބަރު الفاضل حسين محمد ވިދާޅުވިއެވެ. އަޅުގަނޑު ބޭނުން سؤال
އަކީ މިއެވެ. އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން مجلس ން މިކަން ބެލުމަށް ފަހު إصلاح ކުރެވޭނެ. އެހެން
އަށް އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން ޖެހޭ ގޮތަށް ޓެކްސް ނަގާ ގޮތް ބަލައިގެން އަޅުގަނޑު ކުރި سؤال އަށް އަޅުގަނޑު
ހޯދާ جواب ދެއްވާނީ ކޮން ގޮތަކަށް ބަލައިގެން ކަމެއް ސާފުކޮށްދިނުން ބޭނުންވެއެވެ.

އެއަށްފަހު مجلس ގެ رئيس އަލްއުސްތާޛު الشيخ أحمد شاكر ވިދާޅުވިއެވެ. ދެވަނަ މާއްދާ ބަލަށް ގެނެސްދިނުން ހުށަހަޅާ تائيد ކުރެއްވީ.

ސ. އަޢުޟޫ މެމްބަރު الفاضل حسين ވަޙީދު ފާރިހު ވިދާޅުވިއެވެ. މި ބާބުގެ ދިރާސާގެ، އެބާ ގަވާއިދު ގައި އަޅުގަނޑަށް ފެނިގެންދާ ގޮތުގައި ބާބުގެ ފުރަތަމަ މާއްދާ ހުށަހެޅުން ބޭނުންވޭ ފާސްކުރުން.

مجلس ގެ رئيس އަލްއުސްތާޛު الشيخ أحمد شاكر ވިދާޅުވިއެވެ. އަޅުގަނޑު ބުނަން ބޭނުންވަނީ އެއީ ރައްޔިތުން ވިދާޅުވާ ގޮތެއް ދަށުން ވަނީ ރައްޔިތުން ބޭނުންވާ ގޮތަށް ދެންނެވީއެވެ. މިބާ ވިސް ގާތީގެ، ކުރީގެ މާއްދާ އަށް ފައިސާގެން ކުރީން ބަލާ إصلاح ކުރުމެވެ. މިއީ ހުށަހަޅަމުން تائيد ހުށަހެޅުމާ ހިނގާނެއެވެ.

ށ. އަޢުޟޫ މެމްބަރު ކުޑަހެންވޭރު ގެ عبدالله عبدالحكيم ވިދާޅުވިއެވެ. އަޅުގަނޑު މި ބާބު އެއް ބައި إصلاح ކުރަން ހުށަހަޅަމެވެ. އެއީ ފަރާތުން ނުވާ އަށް ކުރުމަށް އަޅުގަނޑު ފެންނަނީ ބާބު ގެ ފަރުމާ ގެ ދ- ވިދާޅުވާ ގޮތަށް އެދެމެވެ. ޤާނޫނު ނަން خاص ގޮތެއް، ބަލާ ބައެއް ހަމައެކަނި ރައްޔިތުން ބަލާ ފަށައިގަނެ ބާބު، އެއީ ބަލާ ބާބުގެ އަސާސީ ވުމާއި ބަލާ ރައްޔިތުން ގާނޫނީ ކަމެއް އިސްލާމް ދީނުގެ ބަލާ ގަވާއިދު ކަމެވެ. ދެން، އެ ގާނޫނީ އަސާސީ ހިމެނޭ ބަލާ.

ސ. އަޢުޟޫ މެމްބަރު الفاضل حسين محمد ވިދާޅުވިއެވެ. އަޅުގަނޑު ށ. އަޢުޟޫ މެމްބަރު އެދި tائيد ކުރަމެވެ.

ދ. އަޢުޟޫ މެމްބަރު الفاضل موسى حسن ވިދާޅުވިއެވެ. މި ބާބު ގާނޫނު ބަލާ ބަހެއް - މިން ފަރާތުން ނަންގަނެ މިހާރު ވަރަށް ދެން ވަކި ވަރަށް ވިދާޅުވިއެވެ. އާދައިގެ އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ގާނޫނީ ބާބު ބައެއް ހިމެނޭ އެއީ މި ބާބުގައި ވާހަކަ ދެއްކެވި إصلاح ކުރުމެއް ވީމަ، ޢާއްމު ގޮތެއް ދަރަނި ބެލުމަކީ ބާބު ގެ ދޮރު ހުރިހާ ރައްޔިތުން ދަށުގައި ހުރި ގޮތާއި ވަކި ގޮތެއް ހިނގާ ވާހަކަ ކޮށްފައިވެއެވެ. އަޅުގަނޑަށް ގޮތް ބަލާ ފިޔަވަޅު އެޅުމެއް ބަލައިގަތީއެވެ. އެހެންނަމަވެސް ގެ ދަށު މެމްބަރުން ވިދާޅުވި ގޮތަށް ބާބުގެ ބަލާ ވަކިން ބަލާ ބޭނުމެވެ. މިއީ އަޅުގަނޑު، އަޅުގަނޑު ވަކިން ބަލާ ބުނަން ބޭނުންވާ ގޮތެވެ.

ނުކުރެއްވިއެވެ. ހިނގާދާހިނދު ޖެހޭނެ ނަންބަރުތަކެއް ނަގާ، އެއް ޗިޔަކަށް ޖެހިޔަކަށް ނަގާފައި
އަސްލު އިނގިރޭސި ބަހުން ދިވެހިބަހަށް ތަރުޖަމާކުރެވިފައި ނެތް. ހިނދުކޮޅަކު ޖެހޭނެ

އެއް ނަމްބަރެއް އޮތުމުން އަދުގެ ބައިން ފުރަތަމަ ނަމްބަރު. ހިނގާދިޔަ ޖަލްސާއާ ދިމާވާ އަސްނަމްބަރު ހިނގާދ
ފާސްކުރަނީ ބޭނުންވާތަން ދެރޭސް ސަމާނާ މައިޤުރީޒް ބައެއްގެ ވަކިކުރުމަށް ވަކިވެއެވެ. އަދުގެ ޝަރުއީ އިސްލާމީ ފިކުރު
ތަފުސީލު ދެނިޓުއަމާނާ ހިނގުމަށް އަޅަރުމަތުގެ މައްސަލަތައް ބިނާކުރި إصلاح ކުރުމަށް ފާސްކޮށްފައެވެ.
ދަ އުސްތާޒު الأستاذ عبدالله حميد ވަގުތުދިޔައެވެ. އަދުގެ ފާސް ހިނގުމު
ދަރުބާރު ކަނޑައެޅުމަށް ދެންނެވިއެވެ. ހި ޖަލްސާއި އަދުގެ ދަރުބާ ގަވާއިދު ބަޔާންކޮށް
އެމެރިކާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންގެ ވަކިން ބަލައިލީ. ހިނގާދިޔަ އަސްރާރު ބަހާ ބަލައި
ގަވާއިދު ފެންނަނީ ގޮތުގައި ބަލައިލާފައި ފަރާތުން ވަކިކުރެވޭނެ ގޮތް. އަދި
ޤާނޫނު ފާސްވާއިރު ބަޔާންކޮށްފައި فيلل ވަގުތު ހުށަހެޅުމެއް. އަދިވެސް ވަކިވެ އަދުގެ ނަ
ދަރުބާރު ހިނގުމުގެ ނަތީޖާއަކީ ބަޔާންކުރިއިރު، އަދި ސަބަބަކަށް ވެފައިވާ، ގަސްކަތަކު ނަތީ
ހަރުކަށި ބަހުގެ ނަމަވެސް. ރަށުން ދަށުން ހިނގާފައިވާ حق ގައި ވަރަށް ދަށްކުރެއް،
އަދުގެ ވަނީ ސަފަރު حق ގައި ވެސް ވަރަށް ދެއްކުނު ޖަހައިފައެވެ. އަދުގެ ދަރަނިވެރި ރައްޔި
ތުނަށްވާ ވަރަށް ރަނގަޅު ފިކުރު އަންނަނިވި ބައެއް. ބަޔަކު ވަރަށް ދެއްކި ދިނުމު
އަދުގެ ހިމާޔަތް ހޯދުމަށް އަސްލުގެ ނަޒަރުން ނަސީޙަތް އެއް ނަމާނުކުރުން ބެލުމު އަދު
ބައެއް. ނަމަވެސް ހިނދު އަދުގެ ވަޒަނާއި ހިފުނުމުގައި އެއްގޮތް ސަރުކާރު
ނަސީހަތް އަދު ނުހަނު ނަންގަނޑު ނަމަވެ. އަދުގެ ވަޒަނާއި ހިފުނު ވަރަށް ދެއްކުމުގެ.
ހިނގުމާއި ދަށުން ވަރަށް ދުރުވެލިއްޔާ ބައްދަލުވުމުގެ ނަނުގަތު އެއްވެސް ދުވަސް ދިމާވެގެން
އެބަފުރާ ނަރުގެ ހިތްވަރުދިނުމުގެ ބައި. އަދުގެ ހިފުން އެބައޮވެ. ހިތްވަރުދިނުމުގެ، ވަކި
ތަޤުރީރު ދިނީ مجلس ގައި تمثيل ވީ ބައެވެ. ނަމަވެސް ހިތްވަރު ދިނުން
ހިތްހަމަޖެހުމެއް ނުލިބެ. އަދި ބައްދަލުވުމުގެ ވަގުތު ހިތްވަރުދިނުމުގެ ހަމަޖެހުމުގެ
ދަރުބާރު ދަށުވެފައި ބައެވެ. ނަމަވެސް އަދުގެ ހިނގުމުގައި ދަރުބާރަށް ވަދެ

އޭގެފަހުން ރئيس الجمهوريةގެ ނައިބު ޢިއްޒަތްތެރި الأستاذ ابراهيم شهابގެ ވަޢުޒު ދެއްކެވުން.

ޙާޟިރީން އަޅުގަނޑުމެން ދެރަވެރި معمولއް ނުލާ ދުނިޔޭ ނުލާ ދީނީ ދުވަސްތަކުގެ عباداتގެ ތެރޭގައި -
ކަންކޮށް މިޙާލަތުގައި ބޮޑުވަމުންދާ ބޮޑުބޮޑު ކަންތައްތައް ހުށަހެޅިފައިވެއެވެ. މިކަމުގައި ފަހަރެއް -
ހިނގާދިޔަ ދެ ދުވަސް تمام އެއްގަޑިއެއް މިތަނަށް ހާޒިރުވާ ފަރާތްތަކުގެ ސަޤާފީ ތަރައްޤީ ހުރިހާ ބާއްވާ ނައިބު
އެކަމެއް ހޯދުމާއި ބޮޑަށް ބޭނުންވާ ވާހަކަތައް ބޭނުންކުރުން ކުރިއެރުވުމަށް ކުރެވޭ ތަކުރާރުތަކެވެ. މިވާ އަޅުގަނޑު تأييد ކުރަމީ
ބާރުވެރި ފަސޭހަ ގޮތްތައް ނެތުމެވެ. ކުރިއަރާ ރަށްޓެހިވުމަކީ ދިވެހި ޤައުމަށް މުހިއްމުކަމެކެވެ.
ދެނެގަންނަ ބަލައިގަތުމަށް ޢަމަލުކުރުމަކީ ފަރުދާއި ޖަމާޢަތަށް ލާޒިމްކަމެކެވެ. ޖަމާޢަތްތަކެއް
ވަކިވަކި ފަރާތްތަކުން ކަމެއް ކޮށްފައި އެބައޮތެވެ. ހުރިހާ ގޮތަކުން ކުރިއަށްދާން ދާއިރާގެ معنوي
ފައިދާ ބޮޑުވާނެ ކަންތައްތަކަށް އަޅުގަނޑުމެންގެ ބާރު ޚަރަދުކުރަންވާނެއެވެ. ދިވެހި ޤައުމުގެ ޖަމާޢަތުގެ ކުރި
ދެކެވެފައިވާ ކަންކަމާއި ދައުލަތުގެ ކަންކަމުގައެވެ. އެކަމުގައި އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނަން
ޖެހެއެވެ. ވިސްނުމުގައި ދީނާއި ދުނިޔެ ދެ ގޮތުގެ މަސައްކަތެވެ. އަޅުގަނޑުމެންގެ ތަޢުލީމް އަށެވެ.
އަޅުގަނޑުމެންގެ އަދި ޤައުމަށް ފަސޭހަ الإسلامي دين އަށެވެ. ދިވެހި جمهورية އަށެވެ. އަދި
ކުރިއަރުވާ ސިއްރު ތަރައްޤީއަށެވެ. قبول ކުރުމަށް ހުޅުވިފައިވާ ކަމެކެވެ. ކަމަކީ އަޅުގަނޑު ހުށަ-
ޖަމާޢަތް. ދިވެހިރާއްޖެއަށް އެކަމަށެވެ. އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނުމުގައި تعليمية އާއި އަދި ރާއްޖެ އަށް
الإسلامي دين سلامة ކުރުމަށް ޖަމާޢަތުގެ ފަރުވާ ބަލަހައްޓަން ޖެހިގެންވެއެވެ.

ރئيس الجمهوريةގެ ނައިބު الفاضل علي أحمد ވިދާޅުވިއެވެ. އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދެމެހެއްޓުމުގެ ބަރަކާތުން ބޮޑު ބަދަލުތަކެއް ވަނީ ކުރިއަރާފައެވެ. އަޅުގަނޑު
ވަރަށް ބާރުގަދަ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑުމެން ޖަމާޢަތެއްގެ ގޮތުގައި ދެމިހުރުމަށްޓަކައި، ޙުކޫމަތުން ވަރަށް
ފުރިހަމަ މަސައްކަތެއް ކުރެއެވެ. އަޅުގަނޑުމެން ފައިދާ ކުރުމަށް ދިވެހިން މުޅި ރާއްޖޭގައި ވިސްނަމުން ދިޔައީ
އެބޭފުޅުން ބަލައިގަތުމެވެ. އަޅުގަނޑު ވިސްނުމުގައި މިހާރުގެ ތަރައްޤީ ޤައުމުތަކުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ދިވެހި
ޤައުމުގެ. ދިވެހި قوم އަށް (ސަލާމަތީ ކަމާއި ތަރައްޤީ ލިބިގަތުމަށް) ވަރަށް ބޮޑަށް ދިވެހިން ކުރިއަރަމުން
ވަރަށް ބޮޑު ދުވަހެއްގައި މިއަދު ވަނީ. މިފަދަ ކަމަކަށް ގޮތެއް ބަލަހައްޓަން ކަމެއް އޮތް

ރިޔާސީ ފޮނުއްވާލެއްވުމާއި "އަރުވާލެއްވުމާއި، ދުރުކޮށްލެއްވުން" އަދި އަޅުގަނޑުމެން ބަލަހައްޓަން އެއްކަލަ،

ނުކުރެވޭ ފަރާތުން ވަޒީރުންނާ ދެކޮޅު ވާ خلاف އެއްވެސް ކަމެއް ކުރެއްވޭތޯއެވެ؟ އަޅުގަނޑު ހިތަށްއަރަނީ

މިހާރު ރައްޔިތުންގެ ބާރުތައް ކުރެވޭނެ ގޮތްތަކެއް ނެތިއްޔާއެވެ. ޤާނޫނުއަސާސީގެ މަޖިލީހުގެ ސަރުކާރުން

دولة އާއި ސަރުކާރާއި ވަޒީރުންގެ آمين ރައީސުންނެވެ. އަޅުގަނޑު ދެކޭ ގޮތުގައި ހަމައެކަނި -

ވަޒީރު ފޮނުއްވާލެއްވުމަށް މިއަދު ރައްޔިތުންގެ ސަރުކާރުން عاصم ކުރެއްވުމަށް ރައީސް، ވަޒީރުންގެ،

ކަމަށް، ދައުލަތުގެ މިގޮތަށް ކަމެއްކަމެވެ. އޭނާ ބާރު ސަރުކާރުން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ، ވަޒީރުގެ

ކަމަށް، ދެން ސަރުކާރުގައި. އަދި عاصم ކުރެއްވުމަށް ރައީސް އެކަމެއް ނުކުރެވޭނެތޯއެވެ؟ އަޅުގަނޑު

میراث ގެ ހަމަ ގޮތުގައެވެ. ސަރުކާރުން ރައީސް އަމުރުފުޅު ދެއްވާ، މިގޮތަށް. އަދި عاصم ކުރެއްވުމަށް

ނުކުރެވޭ ފަދަ ގޮތްތަކުން ވަޒީރުން ބާރު ނުލިބޭނެއެވެ. އަޅުގަނޑު ހިތަށް މިހެން ސަރުކާރުން عاصم

ކުރެއްވުމަށް فاسق ކަމާއި ޚިޔާނާތްތެރި تقصير ކުރާނަމަ އެކަން ޚަބަރު ދީގެން އެކަން ކުރެއްވުމަށް

ރައީސް އެކަމަށް ބާރު ލިބޭނެތޯއެވެ؟ ސަރުކާރުން ރައީސް آمين އަށް ނުކުރެވޭ އަނެއްކާވެސް ނުކުރެވޭ. އަދި

ކަމުގެ يقين ކުރެވޭ ސަރުކާރަށް ދޭން آمين ރައީސް ވަޒީރުން فاسق ކަމާއި ޚިޔާނާތްތެރި تقصير ކަން

ކުރެވޭ، ރައީސްގެ ބާރުން، ޚިޔާނާތްތެރި ކަމުގައި ސާބިތުވެއްޖެނަމަ ކުރެވޭނެ ކަމެއް ކަމެކެވެ.

އަޅުގަނޑުގެ ގޮތުގައި ރައީސް ފޮނުއްވާލެއްވުމުގެ ބާރު އެކަމާބެހޭ ޤާނޫނުތަކުގައި ވާނަމަ ބަލާށެވެ.

ނުކުރެވޭނެއެވެ. ކަނޑައަޅާ ޤާނޫނުއަސާސީގައި ވެސް ނުކުރެވޭނެ ކަމެކެވެ. ރައީސް ސަރުކާރުން

ވަޒީރުން އަނގައިން ކުރެއްވިޔަސް ޚިޔާނާތްތެރިކަމެވެ. ހިމާ އަޅުގަނޑު ދެކެނީ ވީހާވެސް މިހާރު

ކުރެއްވުމުގެ ބާރު ކުރިއަށް ގެންދެވޭނެ مستقبل ގައި ކުރެއްވުމުގެ ބާރު ދީގެން ގެންދެވޭނެ ޚިޔާ ކަން

ޤާނޫނުއަސާސީ ކުރެވޭނެ ރައީސް ސަރުކާރެވެ. ހިމާ އަޅުގަނޑު ހިތަށް ޤާނޫނުގައި ވަޒީރު

ކަމުގައި އޮތުމަށް ބާރުލިބިގެން ނުކުރެވޭނެ. ޤާނޫނުގައި ވިޔަސް ފަރާތަކުން ކަނޑައަޅާ، އަޅުގަނޑު ދެއްކެވީ

ކުރެވުނު ނުކުރެވޭނެއެވެ. އަޅުގަނޑު ތަފްސީލުކޮށްލީ މިހާރު مجلس ން ޤާނޫނުއަސާސީ ކުރެވޭނެއެވެ.

ރައީސުލްجمهورية ގެ ނައިބު الفاضل ابراهيم علي ދީދީ ކުރެއްވުމަށް ރئيس الجمهورية

ގެ ނައިބު الفاضل علي أحمد މަނިކު؛ ވަޒީރު ނައިބު الاستاذ عبدالله حميد އާއި އަޅުގަނޑު ތާއީދު ކުރަން تائيد

ކުރެވެއެވެ. ޤައުމުގެ [illegible] ހިތްވަރު [illegible] އަންނަނީ [illegible]
[illegible]. [illegible] ސަރުކާރުން [illegible] ދަށުން [illegible]، [illegible]
[illegible]، [illegible]، [illegible] [illegible]، [illegible]
[illegible]. [illegible] ތަރައްޤީ [illegible]، [illegible]
[illegible].

[illegible] ވަޒީރު الفاضل الياس ابراهيم [illegible]. [illegible]
[illegible] ވަޒީރު [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible]
[illegible]. [illegible]
[illegible] عامّ [illegible].

[illegible] ވަޒީރު الفاضل عبدالله جميل [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible]، [illegible]. [illegible]
[illegible]. [illegible]
[illegible]، [illegible]، [illegible]
[illegible] نظر [illegible]. [illegible]
[illegible] قانون [illegible]. [illegible]
[illegible] عامّ [illegible]. عامّ [illegible]، [illegible]
فقير [illegible]. [illegible]
[illegible]. [illegible]

عامّ ނަރުން ވިއްކާ ތަކެތިން ނަގާ. އިހުރުމަތީގެ، ހަރުގެ % ޖެހި، ރަށުގެ % 15، ގެދޮރުތައް ފިހާރަ % 15
އެވެ. މިބާވަތުގެ ފައިސާއިން އިތުރު خلاف — އަދި ހަރުގެ ރަށުގެ ދޮރުން % 5 ގެ ބޭނުން ކުރެވޭނެއެވެ.
އެންމެބޮޑު އާއްމު ވިޔަފާރި % 20 ގެ ބަޔާން ފަރާތުން ބޭނުންވާ 10 އަހަރު ބަޔަކު ދުވަހުން ފަރިތައެވެ.
މިފަދަ ބާވަތުގެ ބަޔަކަށް ހަދައިދިނުމުން އެކަށީގެންވާ ހިސާބުން އެވެ. ފަހުން މިކަމުގެ ހިސާބާ ބަލައި
މީގާ عامّ ނަރުގެ ބަނދަރާ ތަކެތި ސިފައިގެ، އަދި ވިޔަފާރިވެރިން ދިމާވާ މައްސަލަ ތަކެއް ލިބޭ. މި
ދަތިތަށް ގެނައުމަށް ދައުލަތުން ދަނީއެވެ. އަހަރުމެން މިބާވަތް ކަންތައް عامّ ގޮތެއްގައި
عامّ ނަރުން ގެނައުމުގެ ފަރާތުން ބަޔަކު ނަންގަވާއެވެ. މިބާވަތުން އަދިވެސް އެކަމަކީ
ގެނެވޭނެއެވެ. މިބާވަތުގެ ފައިސާގެ ޤަވާޢިދު تأييد ކުރައްވަން އަދި އިޞްلاح ކުރަން
އެއް އަދި مادّة ވަރަކަށް ގެނުވާނެ އެވެ.

ނ. އިދާރީ ބްރ الفاضل حسين محمد ވިދާޅުވިއެވެ. ބައެއް ބޭނުން ދެއްކެވި ވާހަކަ
އެއްބަޔަށް ދެކެވިއެވެ. رئيس الجمهورية ގެ ބްރ الفاضل علي أحمد ވިދާޅުވި މިބާވަތު
ފައިސާ ލިބުމުގެ ވާހަކަ ބައެއް ބޭނުންވެގެން ނެގިއެވެ. އަދި ބަޔާން ކުރި އަދި އެކަމަށް ދީ
ވިއްސަށް ބަޔަކާ ބައެވެ. އަދި ވިޔަފާރިވެރިން އާއްމުކޮށް ގެނައުމަށް ދަރަނި ބައިވެރި ގެންދި
ދެއް ކަށްތެރޭ އަދި އަތޮޅުތަކުގެ ދައުލަތުގެ ވިޔަފާރި އަދި ފައިސާ ވިޔަފާރި ދޫކޮށް ގޮވައި
ދިއުމެއް ބައެވެ. އަދި އިދާރީ ބަޔަކު ބައެއް ފަރާތަކާ ނަންގަވާ. ފަހުން رئيس الجمهورية
ގެ ބްރ الفاضل ابراهيم علي ދެއްވިފައިވާ، މިބާވަތު ފައިސާ ލިބުމުގެ އާމްދަނީ ގެނެވޭނެއެވެ.
އާމްދަނީ ވަރު ގެނައުމުން ބަޔަކު ނަންގަވައިފިއެވެ. އިދާރީ ވެސް ބޭނުން ކުރަމުން ދެ
ތަންތަން ބޭނުން ކުރާ ފައިސާ ހިނގާއެވެ. ފަހުން ގެންދާ ބަޔަކާ އެކުލެވޭ ފައިސާ ލިބުން
އެވެ. އާމްދަނީ ދެމެހެއްޓުމަށް ބައެއް ގޮތް ގެނައުމަށް ފައިދާ ވާނެ ގޮތަކަށް ބަޔާނަކަށް
ފައިސާ بيان ކުރައްވައިފިއެވެ. އިދާރީ ފަރާތުގެ ބަޔަކު ދެން سؤال އެއް، މިބާވަތު ފައިސާ ދިނުމުން
ދައުލަތުގެ ވިޔަފާރި ބޭނުންކޮށް ދަރަނި % 30 ދައުލަތެވެ. ވިދާޅު ފައިދާ ދޫނި ދެއް އެންމެ ދަށަ
ފައިސާ ބޭރު އަދި ގެނެވުނު ބައެއް ދާއިރާތަކުގައި އަދާކުރެވެ. ދެން ފަހުން ބޭނުން ވެއްޖެ ތަން
ތަނަށް

ކުރިއަށް ވެސް އެމީހުން ވަޑައިގަންނަވާނެއެވެ. ދަށު ވިލާތުންނާއި ސަރުކާރުގެ މުޅިރާއްޖޭން ދިވެހިރައްޔިތުންނަށް ،
ފައިސާއެޅުމެވެ. އަދި އޭގެ އިތުރުން ހުރިހާ ސަރުކާރުގެ ޚިދުމަތްތައް ގޮތުގައި ޚަރަދުކުރުން ފައިސާ
ނަގާފައިވާން ހިފެހެއްޓުން ނިންމެވެ. ސަރުކާރުގެ عامّ ބަޖެޓުގެ ނިންމެވެ. عامّ ބަޖެޓުގެ ނިސްބަތުން ސަރުކާރު-
ކުރެވޭ. މިހާ ރޭވިފައިވާ عدد އަހަރު ވަނީ ސަރުކާރުގެ ދިވެހިރައްޔިތުންގެ ބަޖެޓުގެ ކުރިއަށް ނިންމަވާ-
ލެވޭ. މިފަދަ ގޮތަށް ވަރަށްބޮޑު ބަދަލުތަކެއް ގެނެވިފައިވަނީ ފަހުން ވާފައިވާ ކަމެވެ. އަދި ފަހު އަހަރު
20 ހިޖުރީ ނަމްބަރަށް ، ބަޖެޓުގެ ރިޕޯޓު 14 ހިޖުރީން ނިމުނެވެ. އެންމެ ބޮޑަށް ފާހަގަކުރެވޭ މިނިވަން
ގޮތުގައި ދިވެހިރައްޔިތުންނަށް އެކުލަވާލެވުނެވެ. އަދި ސަރުކާރުގެ ތަރައްޤީ ބަރުން ކުރި-
ވެސް ވަރަށް ދަތިކަމާއެކު ހިންގުމުގެ ނިޒާމް. ތަރައްޤީ. އަދި عامّ ބަޖެޓުން ނަގާ ޚަރަދު
ވެސް ގޮތަކަށް ނިމުނެވެ. މިހާ ކުރުމުގެ ޤާނޫނެއް ހިމެނިފައި ދިވެހިރައްޔިތުން ތަރައްޤީވެ ނިމުނެވެ. އަދި
ބޮޑު ޚިދުމަތް އަދާކުރުން ގެނެސް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސަރުކާރަށް ދަތިކަން احساس ކުރެވުނެވެ.
އަދި ސަރުކާރުގެ عدد ވަރަށް ނިސްބަތުން ، އަދި ރަށްތަކުން ދަތުރު ވިޔަފާރި ކުރުމަށް ހުރިހާ ގޮތުން
އަދި އޭގެ މުޅިން ސަރުކާރުގެ ގިނަ އަހަރުތަކެއް ހިނގާފައި ދިވެހި ރާއްޖޭގެ މުޅިރާއްޖެ ކުރެވުނު
ގެ ބޮޑު ސަރުކާރުގެ ނިންމުމެވެ. އަދި ދަތުރު ކުރުމުގެ ނިޒާމް. އަދިކަމަކީ ރައްޔިތުން އަތު-
ނަގައި ، ދިވެހި ދަރަނިތަކުގެ ނިސްބަތުން ނިމުނެވެ. ދަތުރު ކުރުމަށް ދިރިއުޅުމުގެ ސަރުކާރުގެ
ފައިސާ ބޮޑު ވަގުތު ވަކިވެއެވެ. އެހެން ޤައުމުތަކުގެ ، ދިވެހި ދަތުރު ސަރުކާރުގެ ބޮޑުބޮޑު ދިރި
آملين ، އެހެން ޤައުމުތަކުގެ ތަރައްޤީއަށް ނިސްބަތުން ކުރެވުނެވެ. މިހާ މި ދަތުރުތައް އަދި ވަރަށްބޮޑު ގޮތަށް
ކުރެވުނެވެ.

رئيس الجمهوريّة ڈكتر الفاضل ابراهيم حلمي ދީދީ ދިވެހި ގެ ފުރުޞަތެވެ. ދިވެހި ދިރި
ދަތުރުކުރުމުގެ ތަރައްޤީ ކުރުމަށް ނިންމެވެ. ދިވެހި ދަތުރު ވެރިކަމުގެ ، ސަރުކާރުގެ ماليّ ގޮތުން
އަދި ދިވެހިރައްޔިތުންގެ. އަދި އިޤްތިޞާދީ فقير ބަޔަކު ދިރިއުޅުމަށް ފުރުޞަތު ހުރިހާ ގޮތަކުން
ގަނޑުއަޅުވާ ގޮތުން ސަރުކާރުގެ ކުރިއަށް ގެންދިޔަ ދިވެހިރައްޔިތުންނަށް އެހީވިއެވެ. އަދި-
ގެ ޤައުމުގެ ވެރިކަމުގައި ، فقير ޤައުމުތަކުގެ ދިރިއުޅުމަށް حيران ވެގެންނެވެ. އަދި ބަޔަކު

މިރާއްޖޭގައި ނިކަމެތި އެތައް ބަޔަކު ތިއްބާއެވެ. ވިޔަފާރިއާއި ދަތުރުފަތުރުގެ ދާއިރާ ބޮޑުވަމުން ދާ ވެރި-
ކަމެވެ. އެގޮތުން ރައްޔިތުންގެ ދިރިއުޅުމަށް ބޭނުންވާ ތަކެތީގެ އަގު 17 އިންސައްތަ ބޮޑުވެގެން ދިޔައެވެ.
ގޮތުން އާއިލާތަކުގެ ދިރިއުޅުމަށް ޖެހޭ ޚަރަދު ފޫބެއްދުމަށް ކުރެވޭ މަސައްކަތް ދަނީ ދަތިވަމުންނެވެ.
ކުރިން ދައުލަތުން ކުރާ މަސައްކަތް ވާނީ ކުޑައެވެ. އެބަޔަކު އެހީއަށް މަސައްކަތް ކުރަން ތިބޭ ފަރާތް-
ތަކާ އެއްވަރަށް ރާއްޖެ ތެރޭގައި 2000 ރުފިޔާ ތަކެތި ލިބުނެވެ. ނަމަވެސް
ކަމެއް ނެތެވެ. އަދި މިފަދަ فقير ބައެއް ވެސް އެބަ ތިއްބެވެ. މަސައްކަތްކުރުން
ކުރުމަށް ފެންނަ خلاصة އަކީ މިކަމުގެ ސަބަބުތައް ހޯދުމެވެ. މިކަމުގައި މަސައްކަތް ކުރަން
ފަހަރެއް ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް ޖެހޭ حال ތަކުގެ سلامة ގެ ބާރުތަކުގެ މައްސަލައެވެ.

<u>މެންބަރު الفاضل الياس ابراهيم</u> ވިދާޅުވިއެވެ. ސ. އެއީ މިހާރު ފަހަރު
ފަހަރަ ދެކެވޭ ގޮތަކަށް عامّ ރައްޔިތުންގެ ދިރިއުޅުން ބަދަލުވެއްޖެއެވެ. އެކަމުގެ مثال އެއް
ދެއްކުމަކީ. އ.ސ. ޖީ. އެތަން، ފިހާރަތަކުގައި އަގު 25% ބޮޑުވެފައި، އަދި 20 ދުވަހު
ތެރޭގައި 2/45 ސ. އެއް ފިހާރައެއްގައި ... ބަހައްޓައިފައެވެ. ދުވަހުން ދުވަހަށް
ކަމަށް ވެސް ވަނީ ... ބޮޑުވެފައި ... ކަމަށް ... ކަންކަމާ ގުޅިގެން ...
ކުރުމަށް ... ފެނިގެން ދަނީ ...
... އެކަށީގެންވާ ފިޔަވަޅު އަޅަން ޖެހެއެވެ.

ސ. މެންބަރު الفاضل حسني محمد ވިދާޅުވިއެވެ. މެންބަރު الفاضل ابراهيم حلمي ވިދާޅުވި ގޮތަށް ...
ކަމަށް ... އެކަމުގައި ... ވިދާޅުވިއެވެ. ... ދޭތެރޭގައި ... ސަރުކާރުގެ އެހީތެރިކަން
ހަމަ ... ކުރެވޭނެއެވެ. ... ސަރުކާރުގެ ... ބޭނުންވާ ... ޖެހޭ
... ސަރުކާރުގެ އެހީ ... އެކަމަށް ... ގެންގޮސް ...
... ވިދާޅުވިއެވެ. މެންބަރު الفاضل الياس އެދިވަޑައިގަތް ގޮތަށް ...
އެކަމުގެ معلومات ... ދެއްވުމަށް ... ގޮތަށް ... ކަމެވެ. ...
... 40، ... 50 ... ވެއެވެ.

[illegible] أصول [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] الفاضل الياس ابراهيم [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] الفاضل حسين محمد [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] الفاضل الياس ابراهيم [illegible]

[illegible]

[illegible]

رئيس الجمهورية [illegible] الاستاذ ابراهيم شهاب [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ސ-އަބޫބަކުރު [illegible]

[illegible]

[illegible] اصول [illegible] إسلام دين ގައި [illegible] زكاة [illegible] اصول ގެ [illegible]

[illegible] سلام عليه صلوات [illegible] رسول [illegible] زكات [illegible]

[illegible] خليفة [illegible] إسلام

دين ގެ [illegible]

[illegible] އެ اصول ން زكات [illegible]

[illegible]

[illegible] إسلام دين [illegible]

އެ اصول [illegible] مجلس ގެ [illegible] اعتراض [illegible]

[illegible] فقير [illegible]

[illegible] 40 [illegible]

[illegible] تجربة [illegible] نور الدين [illegible] شمس الدين

[illegible] فتنة [illegible]

[illegible] أحمد [illegible] إسمعيل [illegible] علي

[illegible] فتنة [illegible]

دولة [illegible] عالم [illegible] انساني طبيعة

قبول [illegible] قوم [illegible]

[illegible] فقير [illegible]

[illegible] فقير [illegible] شك [illegible]

[illegible] فقير [illegible] معاف [illegible]

تجربة [illegible] الامير محمد امين [illegible]

ދުނިޔޭގައި ރާއްޖެ ތަރައްގީ ކުރުމަށް ކުރިއަށް ދާ ދުވަސްތަކުގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ ދީން ރައްކާތެރިކޮށް ހިފެހެއްޓުމަށް ބާރު
ގައިމު ކުރައްވަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވެރިކަމުގައި ހުންނެވި رئيس الجمهورية ގެ އިރުޝާދު " އަޅުގަނޑުމެންގެ ދީނާއި ޤައުމު ދިވެހިބަސް ގެ
ވަރުގަދަ ކޮށް ދެމެހެއްޓުން " ދެންނެވިޔަސް ރަނގަޅު ވާނެ ކަމަށް ދެކެމެވެ. އަޅުގަނޑުމެން ކިޔެވި ކަމާއި ގުޅިގެން
ދެކޭނެ ކަމުގައި محاف ބަލައިގެން ވާނެއެވެ. "އެކަމަކު" ދީނީ ވާޖިބު ތަކެއް އަދާކުރުމުގެ ސަބަބު ފުރަތަމަ
ވެރިކަމުގެ مسألة އިން އަޅުގަނޑުމެން ގެންދަނީ ކޮންކަމެއްކަން. އަޅުގަނޑު ފާހަގަ ކުރަނީ ހާދަ ފުރުޞަތު ގިނައިރު
ވެސް އަޅުގަނޑުގެ ضمير އެއް ކޮންމެ ކަހަލަ ކަމަކުން ހުއްޓުނީ ނުވެއެވެ. އެހެންވީމާ قوم ގެ ދިރުމަށް އަރަިއގެ ފަދައިން
ގެނެސްގެ ދިވެހި ރަށް ފަދަ فقير އެއް خيال ގެ ދަށުން ބައްޓަން ކޮށް ތިބުމަކީ އެވެ. އެފަދައިން ގެ ނުރައްކާ ތެރިކަން
ދެކެވޭ އެއީ ހަމަ ހަމަ. އަދި އެކަހަލަ ވާހަކަ ދެއްކުމުގެ ބޭނުމަކީ އެފަދަ خيال އެއް ނެތެވެ.
އަޅުގަނޑުމެންގެ ވިސްނުން ދިވެހި ފަދަ خيال އެވެ. ދީނީ أصول އެންމެއިން ފުރިހަމަ ވެރިކަމުގެ
އަސާސް އެއީ ދީނީ ގޮތުގެ فقير ނުވަތަ އެއްކަމަށް. އިސްލާމް އެއްބަސް ވުމަކީ انساني طبيعة
ފުރިހަމަ، ދެވަނަ ވާހަކަ އެކަމެވެ. ދިވެހިން سيدنا أبوبكر ގެ ދުވަހުން ފެށިގެން ބައްޓަން ކަމަށް
ޚިލާފުވާ ގޮތަކަށް ނުވެވޭނެ. އަދި إسلامي تاريخ ދެނެގަތުމަށް ފަރާތަށް ހުށަހެޅީ. އަޅުގަނޑުމެން
އަސާސީ ހަމަ أصول ން ހިމެނޭ ގޮތުން ވިސްނެވެ. ތަރައްގީ ކުރުމަށް ބާރުއެޅޭ އަސާސް ބަދަލު
ކުރެވިފައެވެ. ސ: އަސާސީ ޤާނޫނު ހަމަ ގާއިމު ކުރުމަށް ބަދަލު ގެނެވުނެވެ. އަދި އެގޮތަށް
ހިސާބުން ދިރިއުޅުން ހަމަހަމަ ވާނެ. އަސާސީ އުސޫލުތަކުގެ ރަނގަޅު ގޮތުން ވެއެވެ. ދެން އެހެން އެކަމު
ސިޔާސީ ނިޒާމުން އަސާސީ ޤާނޫނު ގެ ބައެއް، ސ: އަސާސީ ގޮތުގެ ހަމަ ގާއިމު ކުރެވުނު ހިސާބުން
އެއްބަސްވުމުގެ ތެރެއިން. ސިޔާސީ ކަމުގެ عالم އިސްލާމީ ދުނިޔެއާ އެކަށީގެން، އެއީ ހަމަ ކަމެއް، އަސާސީ ކަމެކެވެ.
އެއްބަސްވުން قواعد ދެމެހެއްޓުމަށް އަމަލު ކުރެވިފައި ހުރިކަމެވެ. ވީމާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހިތާމައި
ދިރުމުން ދެކެވޭ ވާހަކަތައް އަޅުގަނޑު ވިދާޅުވީ. ހަމަ ހުރިހާ ކަމެއް ގެނެސް ދިވެހި ރަށްރަށުގައި
ވެސް ބޮޑު ބައެއް عالم އިސްލާމީ ދުނިޔެއަށް އަޅުގަނޑުމެންގެ ހިތުގައި ނުވިސްނާއެވެ.
އެކަމަށްވުރެ إقتصادي ނިޒާމުތަކާއި ގުޅުން ހުރި ކަމުން އަޅުގަނޑު قبول
ކުރަމެވެ.

The Library and Archives of People's Majlis

ސ. އަތޮޅު ممبر الفاضل حسين ޚަލީލް ވިދާޅުވިއެވެ. ރިޔާސަތުން އަރިހުގައި ދަންނަވަން

ޤާނޫނުއަސާސީ ހަދާ ގޮތަށް ފާސްކުރުމުގެ ކުރިން ބަހުސްކޮށް ދިރާސާކުރެވިފައި ވާތީ. އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން

ބޭނުންވަނީ އަމާޒަކީ ޢާއްމު ރައްޔިތުން 34 އަހަރުވެފައިވާ ސަރުކާރުގެ 28 އަހަރު ވެފައިވާ ޢުމުރު

އެއީ ކަނޑައެޅިގެން މިސްރާބު ކުރަމުންދާ ގޮތެވެ. ދެން އަޅުގަނޑު ދެކެނީ ސަރުކާރުން

ވަޒީފާ ދިނުމުގައި ދަށުން ދިނުމުގައި އަމިއްލަ ރައްޔިތުން. އަޅުގަނޑު ކުރާ ފާހަގަ ކުރެވޭ

ކަމަކީ ވަޒީފާ ދޭން ނިންމާ ގޮތެވެ. އަޅުގަނޑު ދެކޭ ގޮތުގައި ޤާނޫނުގައި ބުނެވިފައިވާ

ގޮތަށް ... ނިންމާ ގޮތެވެ. އަޅުގަނޑު ދެކެނީ، ސަރުކާރުގެ ދަށުން

ކުރާ ކަންކަން. ... ނިންމަންޖެހޭ ގޮތަށް ނިންމާލަން.

އަޅުގަނޑު ދެކޭ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑުމެން ... ވަޒީފާ ދެވޭނީ ... ސަރުކާރު

ދަށުން ވަޒީފާ ދިނުމުގައި ... ނިންމަންވީ. ދެން އަޅުގަނޑު ދެކެނީ ...

... އެކަން ނިންމަވާ. ... ސަރުކާރުގެ ...

ވަޒީފާ ދިނުމުގައި ... ގޮތުގައި ... ނިންމާލަން.

ވަޒީފާ ދިނުމުގައި ... ނިންމަވާ ... ކަމެވެ.

އަޅުގަނޑު ... ކުރުމަށް ... ނިންމަވާ ... ކަމެއް ... ނިންމާ ގޮތެވެ.

... 100 އަހަރު

60، 100 އަހަރު 40 ... 80 ... ދެކެމެވެ.

އަޅުގަނޑު ... ކަމެއް ... ނިންމަވާ ...

... ގޮތުގައި ... ކަމެއް.

ސ. އަތޮޅު ممبر الفاضل حسين محمد ވިދާޅުވިއެވެ. ... ރިޔާސަތުން ...

ވަޒީފާ ... ކުރައްވާ ... ވިދާޅުވިއެވެ. އަޅުގަނޑު ... ގޮތުގައި ... ކުރެއްވުމަށް

އެދެން جلسة އަށް ... ހުށަހަޅަން.

رئيس الجمهورية ގެ ممبر الفاضل ابراهيم حلمي ދީދީ ވިދާޅުވިއެވެ. ޝުކުރިއްޔާ

The Library and Archives of People's Majlis

أصول ހަމަކޮށް، ބަޔާންކޮށް ދިރާސާކުރުމުގައި އެންމެ كامياب އެންމެ مشهور ގައުމުތަކުގެ
ޤާނޫނު ދިރާސާކޮށް ވިލާތްތަކުގެ ދިރާސާ ވިލާތްތަކުގެ ޤާނޫނުތައް ބަލައި، ކޮމިޓީއެއް ޤާނޫނު
ފަރުމާކޮށް ކޮމިޓީއަށް ހުށަހެޅުމަށް ގެންނަ އިޞްލާޙުތަކާއި އެކު ٩ މެންބަރުންގެ އެކު ޤާނޫނު ކޮމިޓީ
ބާއްވަން ނިންމީއެވެ.

ބ. އަޢްޟާއުން الفاضل موسى حسن ވިދާޅުވިއެވެ. މިހާރުން مجلس ގެ
رئيس ހަމައެކަނި ޤާނޫނު ގެނައުން ވިދާޅުވީ އިޞްލާޙު ގެންނަ މައްސަލަ ކަމުގައި ނަމަވެސް ދެން ކުރާ ބޭނުމަކީ
ވަކިގޮތް ކަމުގައި ވިދާޅުވިއެވެ. ދެން ހުށަހެޅުން......

ޕ. އަޢްޟާއު الفاضل عبدالله جميل ވިދާޅުވީ جلسة ބާއްވާފައި ވާނީ
މަޖިލީހަށް ކަމުގައި ވިދާޅުވުން......

ނ. އަޢްޟާއު الفاضل علي محمد تائيد ކުރެއްވިއެވެ.

ރ. އަޢްޟާއު الأستاذ عبدالله حميد ވިދާޅުވިއެވެ. ޤާނޫނު ފާސްކުރުމަށް ވަނީ
ބޮޑު ބައި، ބައިގެން ބައްދަލުވުމެއް ބާއްވާ ޤާނޫނު ވާނީ. جلسة ބޭއްވުމަކީ.
ވިދާޅުވީ ދެން رئيس الجمهورية ގެ ޢުމުރު الفاضل ابراهيم حلمي ދިދީ، ނާއިބު الفاضل
الياس ابراهيم، رئيس الجمهورية ގެ ނާއިބު الفاضل ދީދީ محمد ކުރެވުނު. ދ. އަޢްޟާއު
تائيد ކުރެއްވިއެވެ.

ޝ. އަޢްޟާއު الفاضل حسن محمد ވިދާޅުވިއެވެ. ޤާނޫނު އަމާސީގެ ފަރުމާކޮށް
ވަކިގޮތް، އަދި އަޢްޟާއު. ހުށަހަޅާ ފަދަ ޤާނޫނު ބައްދަލު ވަކިކުރުމަށް ވަރަށް ދުވަސްވާނެ
ބައްދަލު ވާށެވެ. އަދި، ބައްދަލުވުމަކީ ރައްޔިތުން ބައްދަލުވާ. އެ ޤާނޫނު ޤާނޫނު ގެ
ސަރުކާރު ޤާނޫނު އަސާސީ ބައްދަލުވެސް ނިކުމެއެވެ. އިތުރު ވިދާޅުވި ބައްދަލު ޤާނޫނު
ނޫން، ވަރަށް ގިނަ އަޢްޟާއުން ދެކެވަޑައިގަންނަވާ ބޭފުޅުން ވަކިކުރުމަށް ބައްދަލު ޤާނޫނު
ގެނައުން ނުކުރެވޭނެއެވެ. މިހާރު ދެކެވޭ ބައްދަލު، ޤާނޫނު تكرار ވާނެކަމަށް
ވިސްނުނު، ނުވާނެކަމަށް ދެކެވެއެވެ. އަދި خيال ކުރެވެނީ ވެސް ނުވާނެ ގޮތެވެ.

[illegible] الفاضل أحمد زاهر [illegible] أصول

[illegible]

[illegible]

[illegible] قوم [illegible]

[illegible] ބާރު [illegible]

[illegible] خيال [illegible]

[illegible] مجلس ގެ رئيس ވިދާޅުވިއެވެ. [illegible]

[illegible] إصلاح އާއި 3 ވަނަ إصلاح 2 [illegible]

[illegible] إصلاح [illegible] عبارات

[illegible] مادّة [illegible]

[illegible] إصلاح [illegible] إصلاح [illegible]

[illegible] މެންބަރ الفاضل الياس ابراهيم ވިދާޅުވިއެވެ. [illegible] عامّ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 20% [illegible] عامّ [illegible]

[illegible] عامّ [illegible]

[illegible]

ސ. އަތޮޅު މެންބަރ الفاضل حسين محمّد ވިދާޅުވިއެވެ. [illegible]

[illegible] ހ. އަތޮޅު މެންބަރ الفاضل عبدالله جميل [illegible] تائيد [illegible]

[illegible] ދ. އަތޮޅު މެންބަރ الأستاذ عبدالله حميد [illegible]

The Library and Archives of People's Majlis

ހުށަހެޅުއްވި ހުށަހެޅުއްވުމަށް تائيد ކުރެއްވުމުންފަހު އަޑުނެގުމުން ނުފާސްވިއެވެ. ނަމަވެސް ރިޔާސަތުން
جلسة ހިނގުމުން [illegible] އެކަން ނިންމެވިއެވެ. [illegible]

مجلس ގެ رئيس ވިދާޅުވިއެވެ. [illegible] الأستاذ عبدالله حميد އާއި الفاضل
ابراهيم حلمي ދީދީ، އާއި تائيد ކުރެއްވީއެވެ. [illegible]
/ [illegible] ހުށަހެޅުއްވީއެވެ.

رئيس الجمهورية ގެ ނައިބު الأستاذ ابراهيم شهاب ވިދާޅުވިއެވެ. / [illegible]
[illegible]
اختيار [illegible]

رئيس الجمهورية ގެ ނައިބު الفاضل ابراهيم حلمي ދީދީ ވިދާޅުވިއެވެ. / [illegible]
[illegible] رئيس [illegible]

مجلس ގެ رئيس ވިދާޅުވިއެވެ. [illegible]
[illegible] 30 / ގައި جلسة [illegible] الفاضل عبدالله
جميل ހުށަހެޅުއްވި [illegible] الفاضل موسى حسن تائيد ކުރެއްވިއެވެ.

[illegible] الفاضل الياس ابراهيم ވިދާޅުވިއެވެ. [illegible]
[illegible] خيال [illegible]
خيال [illegible]

[illegible] الفاضل حسين محمد ވިދާޅުވިއެވެ. [illegible]
[illegible]
[illegible] بدل [illegible]
[illegible] مسألة [illegible]
[illegible] خيال [illegible]
[illegible] مجلس [illegible]

ވިސްނުންދީ ހެދުނެވެ. އަދި އަޅުގަނޑުމެން ފިޔަވަޅު އެޅުމަށް ބޭނުންވާ ބިލުތަކާއި ދައުލަތުގެ ފުރަތަމަ
ބަޔާންކުރުމަށް އެބޭނުންވާ ބާރު ސާފުކޮށްދެއްވެ. އަދި އެކުލަވާލުމަށް އެކަމާ ބެހޭ ފުރާނައިން
ތާކަށް އެބޭނުންވާ ފޯމެއްގެ ރިޔާސަތު މެދުވެރިކުރެއްވި. އަދި ދާއިރާ ލެވުމަށް ބަހުސް
ވިސްނުންދީ ހެދުނެވެ ހެދުން ކުރެވުނެވެ.

ސ. އަތޮޅު މެންބަރު الفاضل حسين وجيه ދީދީ ވަކިވެވަޑައިގަތެވެ. الفاضل عبدالله جميل
އެވަގުތުގެ ނައިބު ރައީސަކަށް ވޯޓު އެއްސެވުން ބަލައިގަތުން نائب ވެވަޑައިގަތެވެ.
ދިރާސާކުރުން مجلس ގެ رئيس ވޯޓު އެއްސެވުން ވެވަޑައިގަތުމަށް ވަކިވެވަޑައިގަތެވެ.
ބޭއްވުނުއިރު މެންބަރުން ހާޒިރުވި جلسة ގައި އޮތް ވޯޓުގައި ވޯޓު ދެއްވީ އަދަދު ފޮނުއްވުނެވެ.
ދެއަދަދު 18 ވޯޓެވެ. މިގޮތުން ހޮވުނު مجلس ގެ رئيس ވަކިވެވަޑައިގަތެވެ.
ޙާޟިރުވި 38 މެންބަރުންނެވެ. ވޯޓު އަރުވާލީ 30.1 ވޯޓުން جلسة ގައި
ދެއްވިއެވެ. އަދަދު 20 ވޯޓެވެ. މިގޮތުން ހޮވިވަޑައިގަތީ مجلس ގެ
رئيس ވަކިވެވަޑައިގަތެވެ. حاضر ވެވަޑައިގަތީ 38 މެންބަރުންނެވެ.

ނ. އަތޮޅު މެންބަރު الفاضل حسين محمد ވަކިވެވަޑައިގަތެވެ. ދިރާސާ އެކުލަވާލުމަށް ވަ
ހުރެ ނުވެއެވެ. މިގޮތަށް عاتم ގެ ގޮތުގައި އަލުގަނޑު ފެށި جلسة 30. ގައި ދެއްވި ރިޕޯޓު
ބަލައިގަތުމަށް ނިންމުނެވެ.

ވ. އަތޮޅު މެންބަރު الأستاذ عبدالله حميد ވަކިވެވަޑައިގަތެވެ. އަލުގަނޑު ފޮނުއްވި އިސްލާހު ފަދަ
ތަޢުލީމު ދިނުމަށް نائب ރިޔާސަތުގެ ތެރޭގައި ވޯޓު އެއްސެވުން ފޮނުއްވެވެ.

ލ. އަތޮޅު މެންބަރު الفاضل علي محمد ވަކިވެވަޑައިގަތެވެ. މިގޮތަށް ފަހުގެ މެންބަރަކާ
ބަދަލުގައި ވަޒީރު ހާޒިރުވުމަށް ދާއިރާގެ ދެވަނަ ވަޑައިގަތެވެ. ދެއްވި جلسة ގައި ދެއްވުން ވަރަށް ތަފާތު
އަލުގަނޑު ސަރުކާރުން ބޭނުންވާ ފަރާތްތައް ކުރިއަށް ގެންދަން އެދުނެވެ. އެކަމާ ގުޅޭ ތަރުޖަމާ
ދާއިރާތަކުން قوم ގެ އެހީތެރިކަން ބޭނުންވާ ތަނަށް އަދި ބޭނުންތަކަށް ދައުރު ކުރެވެވެ. އެގޮތަށް
ބޭނުމަށް قوم އެއްގެ وكيل އަކު ދައުރު بيان ކުރައްވައި ސަރުކާރުގެ އަރިހުގައި ދެއްވީ ދެއް.

The Library and Archives of People's Majlis

އެޖެންޑާގައިން ބަލާއިރު މިހާރު ޤާނޫނުއަސާސީގެ ދަށުން އަމާޒުކުރެވޭ ކޮންމެ ކަމެއް ބަލާ-
ލެވޭ. އެއީ އަމިއްލަ ވިސްނުމަށް ބަހައްޓާ ގޮތަކަށް، މިފަދަ ކަންކަމުގައި ކޮންމެ ކަމެއް
ގޮތުން ބަލައިލެވުނު ކަމަކަށް. މިހާރު ވެވިދާނެ ވަރަށް ބޮޑު ކަމެއް ނުވުމާއި، ޤާނޫނުއަސާސީ ލިޔުން
ކުރުމަށް ވިސްނާލަން. އެއާއި ގުޅޭ ޤާނޫނުން އަމިއްލަ ނުހަނު ބޮޑެތި، އަދި ޤާނޫނު ހަމަޖެހޭނެ.
ދެން ޤާނޫނީ ވެސް ގޮތެއް މިކަމުގެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ علمی ފަރާތްތަކުން ވިސްނައިދީފައި ހުރި-
އެވެ. ދެން އެއީ އަންނަނިވި އެވެ. އަދި ހުށަހެޅުއްވި ގޮތަށް ބަލައިގަތުމުގެ އަންނަނިވި، ނަމަވެސް
ބޮޑު ކަމުގެ އިޞްލާހުވެފައިވެއެވެ. ١. ވެސް ވިދާޅުވި، ކަމުގައި އަންނަނިވި 26 آ معنی ގެ ތަކު-
ކޮށް. އެ ކަމަކީ ހިނގާ ބަލައިލެވޭނެ ބައެއް ކަމުގެ عامّ ކަމަކުން އަންނަނިވި ގޮތަށް ބަދަލުވެސް،
ކުރެވުނެވެ. ދެން އެ ކަމުގައި ދެންނެވި، ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހިމެނޭ ކަންކަން ހިމެނޭ ގޮތަށް ބަދަލު-
ގެ ހުށަހެޅުން ބައެއް ކަމެއް ނުވެ. އެ ކަމުގައި ހިމެނޭ ކަންކަން ގޮތުގައި ވެސް އެ ގޮތަށް ނުކުރުން
އެއް ބަދަލެއް ނުވާނެއެވެ. އަދި ހުށަހެޅި ވަޒީފާ ބަހައްޓާ ގޮތަށް އެއީ މިގޮތެވެ. ތަފާތު
ބޮޑުކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ شيطان ގެ އަތް ނުލެވޭ.

މި ގޮތުން مجلس ގެ ރައީސް ވިދާޅުވިއެވެ. ދެން އޮތް އެޖެންޑާ مسألة ނަންބަރު
ވޯޓަށް ދެންނެވުމަށް ފަހު އެ ގެ رئيس الجمهورية ގެ ނަމުގައި الفاضل މުޙައްމަދު ފަރީދު،
ހުށަހަޅުއްވި إصلاح (٧ ވަނަ مادة ގެ ފަހަތަށް އިތުރު عبارات ލުމަށް) އަށް ވޯޓަށް އެއްސެވު-
މުން ތާއީދުގައި ވ ވޯޓްއެވެ. މިހެން އެ إصلاح ފާސްވެފައިވާކަމަށް، مجلس ގެ ރައީސް ވިދާޅުވި-
އެވެ. އެ ޖަލްސާގައި 38 މެމްބަރުން.

ދެން ފަހެ، 6 ވަނަ مادة (١) އަށް ހުށަހެޅިފައިވާ إصلاح ފާސްކުރުމަށް
ވޯޓަށް އެއްސެވުމުން ތާއީދުގައި 26 ވޯޓްއެވެ. މިހެން 26 ވޯޓްގެ أغلبية ން އެ إصلاح ފާސްވި
ކަމަށް مجلس ގެ ރައީސް ވިދާޅުވިއެވެ. އެ ޖަލްސާގައި 38 މެމްބަރުން. އެ مادّة إصلاح ކުރުމު
ފަހުން ލިޔެވުނު ގޮތަކީ ތިރީގައި މިވާ ގޮތެވެ.

6 - (١) ދައުލަތުގެ ނަން ހަދާ خاصّ ކޮށްދެއްވީ، ބަޔަކު ރައްޔިތުން އިންތިޚާބުކޮށްގެން ...

ބަހުސް، އަދި ބަލައިލުމުގެ އެޖެންޑާގައި ބެހެއްޓުނު އަނެއް ކަމަކީ (ޤާއިމީ ކޮމިޓީން)
ދިނުމަށް ފޮނުވާފައިވާ ބަލައިލުން އެއްކޮށް މުޅި މާއްދާގެ ދިރާސާ ކޮށް ނިމިގެން
ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ބިލުގެ ބަދަލުތަކާ އެކު ބަލައިލުމުގައި މެންބަރުން ފާހަގަކުރި ބަލައިލުމާ ގުޅޭ
އިސްލާޙު ފާސް ނުވެއެވެ.

ދެން އައީ ބާބު ފެށުނު މާއްދާގައި އެ މާއްދާއަށް ހުށަހެޅުނު ތާއީދު ލިބުނު
ކުރެއްވުން މިޤައުމުގެ رئيس الجمهورية ގެ ނައިބު الأستاذ موسى فتحي ވިދާޅުވިއެވެ.
މި އިސްލާޙު އަށް ހުށަހެޅުއްވިއެވެ. މި އެމެންބަރުން ބަލައިލުމުން ދެން ހުށަހެ
ޅުއްވިއެވެ.

ވ. އިންތިޚާބުވި الأستاذ عبد الله حميد ވިދާޅުވިއެވެ. އެއީ رئيس الجمهورية ގެ
އަށް ތާއީދު ކުރެއްވިއެވެ. އިސްލާޙު އަށް ހުށަހެޅުމާ ދެންބަލައިލުމުން އިސްލާޙު އަދި ބާބު އެ
މެންބަރު ހުށަހެޅުއްވިއެވެ.

مجلس ގެ رئيس ވިދާޅުވިއެވެ. ދެން އައީ ތާރީޚު އަށް ބާބުގެ ވޯޓަށް އެހުމުން އިސްލާޙު ފާސް
ވެއެވެ. މެންބަރުން ވޯޓުދިނީ 4 ވޯޓް އެވެ. މެންބަރުން ފާސް ނުވިއެވެ.
ދެން އައީ އިސްލާޙު ހުށަހެޅުމެވެ. އިސްލާޙު އަށް ހުށަހެޅުއްވީ އަދި ވ. ...
ތާއީދު ކުރެއްވީ އެމެންބަރު ވޯޓު ނުދެއްވާ ވެއެވެ.
ވ. އިންތިޚާބުވި الأستاذ عبد الله حميد ބާބު އިސްލާޙު ހުށަހެޅުއްވި، ހުށަހެޅުއްވުން
ވ. އިންތިޚާބުވި الفاضل حسين ޙަމީދު ތާއީދު ކުރެއްވިއެވެ.
ވޯޓަށް مجلس ގެ رئيس އެ މެންބަރުން ވޯޓު އަށް އެހުއްވިއެވެ. މެންބަރުން 26
ވޯޓެވެ. މި އިސްލާޙު އަށް ބާބު 26 ވޯޓުގެ أغلبية ން ފާސްވީ ކަމަށް مجلس ގެ رئيس
ވިދާޅުވިއެވެ. ހާޒިރުވި 38 މެންބަރުންނެވެ. ދެން މި جلسة ގައި ބަހުސްކުރެވުނު ކަމެއް
ފާސްވެ ނިމުނެވެ. ...
ވ. އިންތިޚާބުވި الأستاذ عبد الله حميد މި جلسة ...

ދުވެސް، ނ. އަތޮޅުވެރި الفاضل علي محمد تائيد ދެއްވިއެވެ.

ދުވަހު، ހެނދުނު 9 ޖަހާއިރު جلسة ނިންމައިލެއްވީ "والحمد لله رب العالمين"

مجلس ހިންގުމުގައި ރިޔާސަތު مجلس ގެ رئيس ވަޑައިގެންނެވިއެވެ. ހާޒިރުވި މެމްބަރުންގެ 38 މެމްބަރު

ހުރެވެ. جلسة ހިންގުނީ 36.1 ގަޑިއެވެ.

The Library and Archives of People's Majlis